

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra Tělesné a sportovní výchovy

Historie a současnost fotbalových akademií v České republice

Bakalářská práce

Dominik Titlbach

Tělesná výchova a sport

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jaromír Votík, CSc.

Plzeň 2022

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím zdrojů informací a literárních pramenů, které uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Plzni dne 2022

.....

vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu práce, panu doc. PaedDr. Jaromíru Votíkovi, CSc. za cenné rady, konzultace a připomínky při tvorbě bakalářské práce.

Dále bych rád poděkoval mé rodině a přátelům nejen za podporu při tvorbě této práce, ale i po celou dobu mého studia.

OBSAH

1.	ÚVOD.....	1
2.	CÍL A ÚKOLY PRÁCE.....	2
2.1	Cíl práce.....	2
2.2	Úkoly práce.....	2
3.	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	3
3.1	SPORTOVNÍ TALENT.....	3
3.1.1	Definice pojmu talent.....	3
3.1.2	Sportovní talent.....	7
3.1.3	Identifikace sportovního talentu.....	9
3.1.4	Selekce sportovního talentu.....	12
3.1.5	Rozvoj talentu.....	14
3.1.6	Motivace (důležitý faktor vývoje talentu).....	15
3.1.7	Dyspraxie (opak pohybového talentu).....	17
3.2	FOTBALOVÉ AKADEMIE.....	18
3.2.1	Počátky systémů podobné dnešním akademiím.....	18
3.2.2	Koncepce státní podpory sportu v České republice.....	18
3.2.2.1	Sportovní třídy – ST.....	20
3.2.2.2	Sportovní centra mládeže – SCM.....	21
3.2.2.3	Sportovní střediska mládeže – SpSM.....	22
3.2.3	Charakteristika akademií.....	23
3.2.4	Jiné formy akademií.....	24
3.2.5	Regionální fotbalová akademie (RFA) a Klubová fotbalová akademie (KFA).....	28
3.2.5.1	Regionální fotbalová akademie FAČR.....	28
3.2.5.2	Klubová fotbalová akademie.....	35
3.2.6	Porovnání evropských a českých akademií.....	51
4.	DISKUZE.....	52
5.	ZÁVĚR.....	54
6.	RESUMÉ.....	55
7.	SEZNAM LITERATURY.....	56
	Literární zdroje.....	56
	Internetové zdroje.....	58
8.	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ.....	62

SEZNAM ZKRATEK

FAČR – Fotbalová Asociace České republiky

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

ÚTM – Úsek talentované mládeže

ZŠ – Základní škola

RFA – Regionální fotbalová akademie

KFA – Klubová fotbalová akademie

ST – Sportovní třídy

SpSM – Sportovní středisko mládeže

SCM – Sportovní centrum mládeže

SVS – Středisko vrcholového sportu

TSM – Tréninkové středisko mládeže

AC – Athletic club (atletický klub)

FC – Football club (fotbalový klub)

FK – Fotbalový klub

SK – Sportovní klub

1. ÚVOD

Toto téma jsem si zvolil z důvodu, že mě vždy zajímalo, jak vypadá průběh výchovy talentů v prostředí fotbalových akademií. Dá se říct, že to je ten největší podklad k volbě tohoto tématu. Je všeobecně známo, že fotbal je světový fenomén, který zasahuje téměř do všech sfér, a dle mého názoru je sportem, který dokáže ovlivnit život nejednoho diváka.

Český fotbal, tím myšleno české fotbalové kluby jsou především závislé na vlastních odchovancích, které si vychovávají ze svých mládežnických talentů. Kluby pracují na principu vychovat a prodat. Náš fotbal nemá takové postavení v globální společnosti, že by si mohl ukázat na jakéhokoli špičkového hráče a přilákat ho hrát fotbal do naší soutěže. Ať už z důvodu finančního anebo z důvodu atraktivity ligy, která se bohužel neřadí k těm nejlepším. Do určité míry jsou výjimkou dva pražské kluby, a to AC Sparta Praha a SK Slavia Praha.

V posledních letech se začíná objevovat více hráčů z juniorských akademií, kteří se stále častěji zapojují do kádru prvního mužstva a stávají se tak oporami svých týmů. Jako příklad uvedu Adam Hložek, Adam Karabec (oba AC Sparta Praha), Kryštof Daněk (Sigma Olomouc), Daniel Samek (SK Slavia Praha). Z fáze opory ve svých mužstvech se pak většinou dopracují k přestupům do Evropy, například jako Patrik Schick, který prošel také spartánskou akademií a dnes se mu velmi daří v německé Bundeslize.

V České republice se identifikace a následný rozvoj talentů soustředí především do dvou typů akademií, a to do regionálních fotbalových akademií, kterých je u nás deset a do klubových fotbalových akademií, kterých je u nás momentálně čtrnáct. V těchto akademiích dochází k největšímu rozvoji u mladých fotbalistů, kde mají vytvořené nadstandardní podmínky, pro jejich potřebný rozvoj. Projekt klubových akademií je navazující na předchozí funkce regionálních akademií.

2. CÍL A ÚKOLY PRÁCE

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je na základě studia odborné literatury, informačních zdrojů, najít a zpracovat informace o historii fotbalových akademií a jejich vývoji až po současnost.

2.2 Úkoly práce

- a) Vyhledání a zpracování dostupných informací k tématu.
- b) Přehled a charakteristika RFA a KFA.
- c) Vyhodnocení získaných informací

3. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

3.1 SPORTOVNÍ TALENT

3.1.1 Definice pojmu talent

Definováním talentu se zabývá Vičar (2018), který uvádí, že je zapotřebí si přiblížit termíny patřící k tomuto tématu. Těmi jsou vlohy, schopnosti, dovednosti a výkon. Velmi často se stává, že tyto termíny bývají laiky i odborníky ze sportovních oborů zaměňovány.

Vlohy (aptitude) jedná se o vrozený předpoklad člověka k fyzické či psychické činnosti, nebo fyziologickému a antropometrickému růstu. Jejich základem je genom sportovce. Vlohy se po celou délku života nemusí projevit, protože jedinec například nevyrostal ve vhodném prostředí pro jejich uplatnění. Pro sportovní obory se vlohy dají rozdělit na dvě skupiny. První skupina zahrnuje predispozice, které se přímo promítají do sportovního výkonu. Druhá skupina představuje vlastnosti, které jsou nápomocné tomu, aby se vlohy u daného jedince rozvinuly.

Schopnost (ability) lze definovat jako způsobilost, která nám umožňuje prokázat výkon v daném čase. Kvalita těchto schopností je zčásti předurčena geneticky a zčásti formována prostředím. V České republice se obvykle hovoří o schopnostech vytrvalostních, silových a koordinačních. Přičemž v zahraničí se můžeme setkat v tomto ohledu i se zcela odlišnými pojmy.

Dovednost (skill) je v podstatě schopnost promítnutá do konkrétní obdoby sportovní aktivity. Jedná se o progresivní projev schopností v požadovaných výsledcích. Lze tedy říct, že dovednost je do značné míry ovlivnitelná tréninkem a tím pádem je měnitelná. Dovednosti můžeme ve sportu dělit na pohybové a sportovní. Pohybové dovednosti představují základní koordinace těla, kdežto dovednosti sportovní jsou spojené s úkonem v konkrétní sportovní disciplíně.

Výkon (performance) představuje výsledek učení, ať už neformálního nebo formálního samostudia.

Talent občas bývá nahrazován obdobnými termíny, jako je **nadání – předpoklady – genialita – vlohy** a další. Velmi často jsou spjaty s určitými přívlastky, jako jsou matematický talent, umělecký talent, hudební talent, politický talent a s rozvojem sportu se setkáváme i s pojmem sportovní talent. S ním je sloučeno podávání výtečných výkonů ve sportovních disciplínách. (Perič, 2006)

Velký sociologický slovník (1996) charakterizuje nadání následovně:

Nadání – je obvykle vysvětlováno jako komplex neobvyklých vloh a schopností, které mohou být dále rozvinuty v talent, tedy ve schopnost podat neobyčejný tvůrčí výkon. Někdy se termíny nadání a talent považují za synonyma. Není samozřejmě jednoduché odlišit prvky nadání od naučených dovedností a určit účast nadání na finálním závěrečném výkonu.

Encyklopedie Diderot (2001) popisuje základní pojmy takto:

Nadání, talent – schopnosti, chápané jako možnost, potenciál nebo vloha, které jednotlivce stanovují k mimořádným výkonům intelektuálním, uměleckým, sportovním a jiným.

Potenciál – souhrnná schopnost, způsobilost k výkonu nebo k poskytnutí energie.

Vloha – zděděná schopnost nebo soubor schopností umožňující dosáhnout mimořádných a speciálních znalostí nebo dovedností.

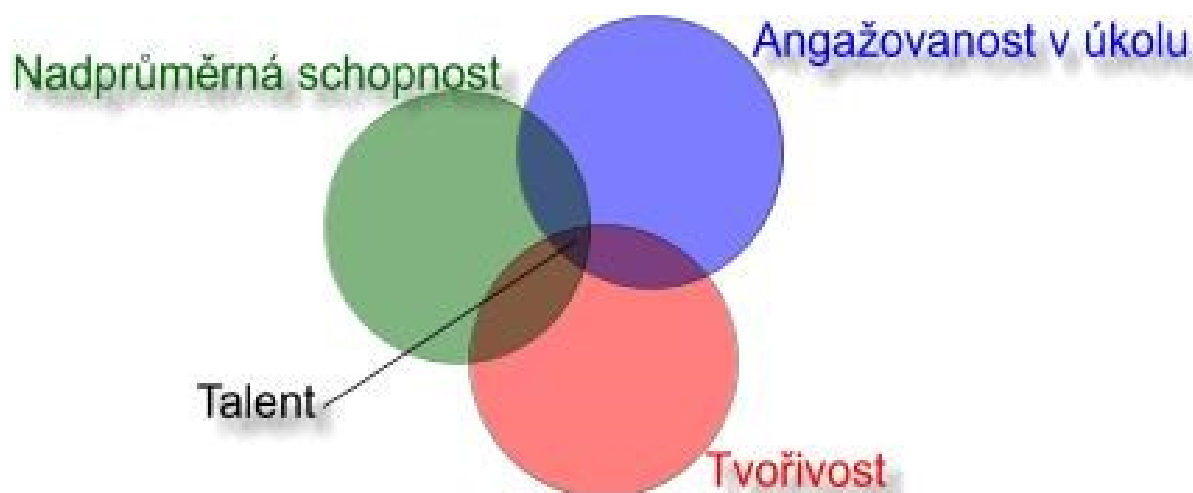
Dispozice – předpoklad, pohotovost k jistým druhům chování; např. sklon k určitým chorobám.

S nepatrnými rozdíly se dle Navary, Ondřeje a Buzka (1986) upevnila tato terminologie.

Talent – mimořádně kladné sdružení vloh buď pro celé oblasti činností (motorické, artistické apod.) nebo i pro jejich užší zaměření.

Nadání – příznivé spojení vloh se zřetelem na konkrétní oblast činnosti (nadání pro určité druhy sportů, sportovních her, rychlostně – silových sportů apod.).

Obr. 1 - Renzulliho tříkomponentový model

Zdroj: <https://www.nadanedeti.cz/odborne-zdroje-clanky-spatne-znamky>

Renzulliho tříkomponentový model znázorňuje tři hlavní složky, kterými jsou nadprůměrná schopnost, tvořivost a angažovanost v úkolu. Přítomnost těchto složek je nezbytná pro vytvoření samotného talentu, který by právě v ideální podobě měl všechny tyto složky obsahovat. (Nadané děti, 2021)

Perič (2006) talent vystihuje vyjádřením dispozic jednotlivce pro specializovanou činnost. Není zpravidla jednodimenzionální (tj. univerzální talent na vše), ale může obsahovat dispozice pro větší množství činností (např. sport, umělecká tvorbu či vzdělávání). Poté se můžeme setkávat s podstatným problémem rozhodování, kterou oblast dále upřednostňovat a cíleně rozvíjet. Zde začíná vycházet do popředí hodnotová orientace jednotlivců či okolí, zejména rodiny, která může záměrně potlačit „nevhodné“ rozměry talentu dítěte (bude např. preferovat zpěv před sportem, přestože dítě má značně větší potenciál stát se vynikajícím sportovcem než zpěvákem). Během řešení otázky talentu je zapotřebí uznávat to, že jeho uskutečnění se může vyjádřit až po určitém období patřičného vývoje, a že talentovaná osoba musí dostat minimální podmínky pro svůj rozvoj. Každý není na tolik odolný, aby se projevil i přes „nevhodné“ okolí, v němž se aktuálně nachází.

Hlavní otázkou zůstává, zda talent a nadání chápeme jako něco s čím se člověk v určité míře narodí a v průběhu ontogeneze se tyto složky nemění, či se jedná o podklady k určité činnosti, které se v čase vyvíjí. Respektive je tím myšleno, jestli se dítě s nějakou mírou talentu narodí, a ta je po celý život na stejné úrovni (chápeme jako stabilní pojetí), nebo zda se tato úroveň talentovanosti v průběhu života mění (chápeme jako dynamické pojetí). To pro nás znamená, že daný sportovec může svůj talent částečně získat a naopak, může o svůj talent také přijít! (Vičar, 2018)

Strukturu talentovanosti dle Periče a Březiny (2019), lze rozdělit na dvě oblasti, a to na **biologické parametry** a **psychologické parametry**.

- Biologické parametry se skládají z:
  - a) **Zdravotní stav** (zjevný zdravotní stav)
  - b) **Morfologické a antropometrické parametry** (výška, hmotnost, somatotyp)
  - c) **Funkční parametry** (kardiorespirační zdatnost)
- Psychologické parametry se skládají z:
  - a) **Faktor taktiky** (rozhodovací procesy)
  - b) **Faktor osobnostní** (osobností předpoklady k určité sportovní disciplíně)

Podle Vičara (2018) je praktické pojmy talent a nadání nerozlišovat. Dále je toho názoru, že vhodnější pro sportovní obory je používat slovo talent, a naopak nadání uplatňovat pro pojmenování výjimečných schopností v intelektuálních oblastech. Stejného názoru je ve své publikaci i Dočkal (1983), který se rovněž domnívá, že je vhodné tyto dva pojmy nediferencovat.

3.1.2 Sportovní talent

Sportovní talent je komplexním souborem předpokladů jednotlivce pro zprostředkování sportovního výkonu v čase mnohdy velmi vzdáleném od momentu jeho objevení. (Bouchard a kol., 1997; Joch, 1992)

Sportovní talent je vždy odkazován především na pohybové předpoklady, Tím chápeme oblast tělesně-pohybové inteligence, psychomotorické a senzomotorické schopnosti. Existenci sportovního talent můžeme snadno rozporovat. Sportovní talent pro fotbal je zcela něco odlišného než sportovní talent pro lukostřelbu. (Vičar, 2018)

Dle Periče (2006) sportovní talent je souhrnem předpokladů, který pokrývá nároky kladené na sportovce pro dosažení té nejvyšší sportovní výkonnosti. Jednotlivec se k těmto nárokům více či méně přibližuje a podle míry přiblížení mluvíme o míře talentovanosti. Předpoklady sportovní výkonnosti spočívají v psychofyzické struktuře člověka a můžeme je sumarizovat do třech následujících primárních oblastí:

- a) Oblast směrová
- b) Oblast potencionální
- c) Oblast výkonová

Při hodnocení prvků tohoto „kladného seskupení vloh“ je náročné určit, co si pod tímto slovním spojením představit. Běžně jsou to konkrétní somatické, popř. kondiční předpoklady, v menší formě se v nich odráží osobnostní vlastnosti a minimálně se objevují morálně volní vlastnosti osobnosti. Kvůli tomuto je vhodné zapřemýšlet nad tím, ke komu lze pojem sportovní talent vlastně přidat. Jestliže budeme vycházet z dříve uvedených všeobecných definic – talent jako nejvhodnější seskupení vloh, bylo by příhodné zapřemýšlet nad tím, co se pod tímto termínem skrývá. Můžeme říci, že talentovaný sportovec je ten, u kterého jsou již přítomny veškeré pro nás důležité předpoklady pro vykonání maximálního sportovního výkonu. Jestliže bude např. scházet chuť a snaha se zlepšovat, které se řadí mezi hlavní aspekty sportovního výkonu, v tomto případě bychom nemohli takového sportovce označovat jako talentovaného. Podstatným problémem zůstává, jestli jedinec skutečně oplývá všemi správnými předpoklady pro dosažení špičkových výkonů, bohužel to nedokážeme poznat dříve, než jich opravdu dosáhne. (Perič, Suchý a kol., 2010)

Vičar (2018) popisuje sportovní talent jako potenciál k budoucímu výkonu. Obsahuje jak vrozené vlohy a z nich se následně cíleným rozvojem vyvíjející schopnosti, tak i ostatní vlivy nezbytné všestrannému růstu sportovce. Talent má dynamickou podobu. Jedná se o v čase se vyvíjející fenomén, který podléhá vlivům okolního prostředí. Dynamičnost znázorňuje tvárnost talentu a pomoci vnějšího působení – například kvalitním tréninkem. To napomáhá přesunout pozornost především trenérů z věcí, které nelze ovlivnit (vlohy) na ty, které naopak ovlivnit můžeme (schopnosti). Pro následný rozvoj je toto nastavení klíčové, jelikož je lepší vkládat energii do věcí, které lze ovlivnit než se zabývat těmi, které nelze změnit.

Podle Buzka a Procházky (1999) se nejprve mladí sportovci diferencují díky rozdílným vrozeným předpokladům, které ovšem ještě nemusí být garancí sportovního úspěchu. Jakmile se předpoklady sloučí se cílevědomým tréninkovým procesem, tím začíná vznikat první podoba sportovního výkonu. Nicméně tyto vrozené předpoklady nevidíme a nejsme přímo schopni je změřit, jelikož jsou skryté v genech člověka. Jak velkým talentem dítě disponuje pro fotbal, můžeme posoudit dle **obecných pohybových předpokladů** a **speciálních fotbalových předpokladů**.

Obecné pohybové předpoklady

- a) Postava (tělesná výška a hmotnost, stavba svalů)
- b) Rychlost (akční a reakční)
- c) Koordinační schopnosti (obratnost celého těla, jemná koordinace dolních končetin, rytmus pohybu)
- d) Pohybová aktivita (potřeba pohybu, zatížitelnost)
- e) Soutěživost

Speciální fotbalové předpoklady

- a) Zájem o fotbal
- b) Pohybová docilita dovedností s míčem
- c) Jednání v osobních soubojích
- d) Herní přehled (myšlení, předvídání, rozhodování, tvořivost)
- e) Herní aktivita

3.1.3 Identifikace sportovního talentu

Metody objevování sportovních talentů jsou zpravidla založeny na využití velmi vysokého počtu všech dostupných vědeckých poznatků. (Falk a kol., 2004)

Při pohledu na oblast rozpoznání talentu, zjistíme, že mezi odborníky z této oblasti existuje soulad v tom, že nelze sportovní talent popsat jako univerzální. Nemůžeme popsat a posléze vybrat sportovce, o němž můžeme říct, že disponuje talentem na všechny sporty a že je tedy eventuálně možné, aby měl v jakémkoliv sportu předpoklady dospět absolutně nejvyšších výkonnostních výsledků. A opačně, nelze říci, že někdo nemá dispozice pro žádné sportovní odvětví. Všichni mají předpoklad k určitému sportu – jde pouze o to, abychom tyto předpoklady dokázaly identifikovat a určit, jak moc se daný jedinec přibližuje k optimálním dispozicím. (Perič a Březina, 2019)

Dle Periče (2006) je komplexní proces identifikace a vývoje talentovaného sportovce dlouholetý a požaduje vyjma vysoké odbornosti a velkého nasazení jednotlivců v něm zainteresovaných, také značně mimořádnou hmotnou či finanční podporu talentovaných jedinců, ať již ze strany rodiny, klubu či státu. A na základě těchto tří perspektiv se lze na problém identifikace dívat.

- a) Oblast rodinného zájmu.
- b) Oblast klubového zájmu.
- c) Oblast státního či národního zájmu.

Kritéria pro posuzování pohybově talentovaných dětí pro konkrétní sportovní disciplínu je nepostradatelnou složkou sportovního tréninku. Prostředky, které jsou vydávány na přípravu sportovců vyžadují, aby jedinci, kteří jsou částí těchto systémů, měli značnou možnost na dosažení maximálního výkonnostního stupně. Poněvadž sportovní příprava je dlouho trvající proces, ve kterém se podklady následující výkonosti vytvářejí, je důležité, aby schopnosti jednotlivce byly rozpoznány co nejdříve. (Perič, Suchý a kol., 2010)

Ve své publikaci Vičar (2018) zmiňuje, jestliže chceme dospět k úspěšné identifikaci, měli bychom k ní přistupovat z různých perspektiv. Celosvětově odborníci zpravidla identifikují sportovní talent ze tří různých sportovních hledisek:

- 1) **Biologické**, která obsahují hodnocení předpokladů antropometrických a fyziologických.
- 2) **Motoricky-výkonové**, která posuzují předpoklady pro pohyb (technika, schopnosti a pohybové dovednosti).
- 3) **Psychologické**, zaměřující se na psychické vlastnosti.

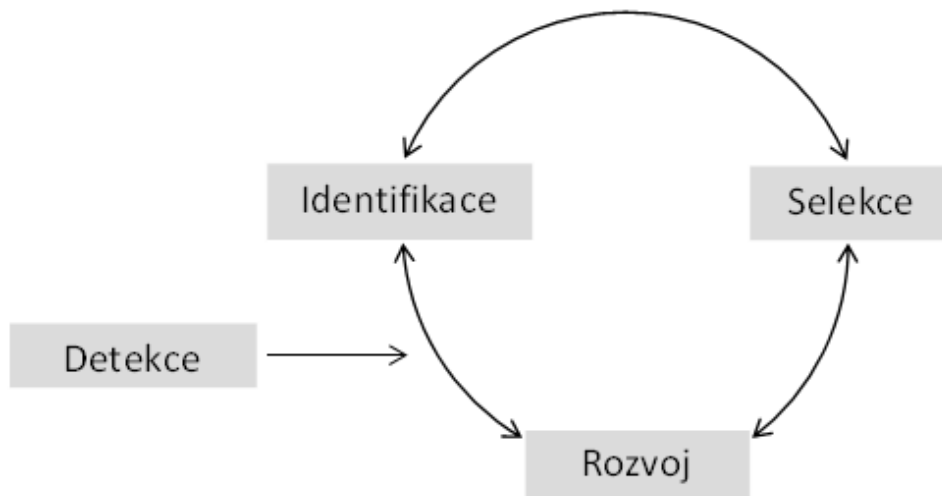
Perič (2006) zmiňuje, že identifikace talentu je v odborné literatuře poněkud podceňována. Témata selekce talentovaných jedinců jsou soustředěna na oblast tvorby modelu sportovce a výběrových kritérií, ale postup vyhledávání potenciálních sportovců vysoké výkonnosti je velmi málo teoreticky propracován. Postup identifikace talentu se skládá ze dvou základních otázek:

- kde je možné nalézt pohybově talentované jedince;
- kdo bude provádět vyhledávací činnost.

Nejvhodnější model vyhledávání talentů by formoval takové podmínky, kdy všichni jednotlivci daného věku a pohlaví podstoupí testovací kritéria, která následně určí míru jejich předpokladů pro dosažení požadované výkonnostní úrovně. Jednou z variant by např. bylo opakované centrální motorické testování dětí během školní tělesné výchovy. Tento systém byl např. aplikován v bývalé NDR, kde probíhaly centrálně řízené motorické testy dětí v 1. a 3. třídě. Tím byli vyřešeny obě tyto otázky – všichni potenciálně talentovaní jedinci prošli testováním a stejně tak druhá otázka – vyhledávací činnost provedli učitelé tělesné výchovy.

Ve sportovní oblasti lze růst k vrcholnému výkonu rozdělit na několik hlavních fází, jak ukazuje následující obrázek. **Detekce (detection)** označuje objevení vloh u osob, kteří ještě nejsou aktivně začleněni do žádného sportu. **Identifikace (identification)** je postup rozpoznávání potenciálu stát se profesionálním sportovcem u již aktivních mladých sportovců. **Selekcí (selection)** značí výběr sportovců, povětšinou do týmu. **Rozvoj (development)** zahrnuje poskytování optimálních podmínek k růstu vybraným sportovcům, aby mohli uplatnit svůj možný potenciál. (Vičar, 2018)

Obr. 2 - Klíčová stadia v identifikaci a rozvoji sportovního talentu podle Vičara (2018)

3.1.4 Selekcce sportovního talentu

Dle Periče (2006) se problémem selekcce talentu zaobírá velké množství prací z různých hledisek. Během posuzování zásadních předpokladů pro identifikaci a výběr talentů se můžeme setkat s dvěma stěžejními činiteli, které determinují osobnost:

1. **Endogenní činitelé** jsou odlišné dispozice a vlastnosti, které formují vnitřní podstatu osobnosti. Jsou základem chování. Mohou být dědičné a vrozené.
2. **Exogenní činitelé** jsou všechny vnější podmínky – okolní prostředí a výchova, které umožňují existenci jednotlivce a v níž se uskutečňuje vývoj.

Ve své publikaci Perič a Březina (2019) uvádí, že v současnosti lze v odborné literatuře nalézt shodu v tom, že selekci talentu není možné omezit pouze na vlastní proces selekcce sportovců s vyšší mírou nadání. Tato problematika je chápána v širších spojitostech, jako souhrn rozpoznání, výběru a rozvoje talentovaných sportovců v dlouhodobém tréninkovém procesu. Jestliže bychom chtěli celý souhrn zjednodušit, lze rozdělit průběh institucionálního programu pro výběr a péči o talenty do tří fází:

1. fáze rozpoznání talentu a jeho selekcce;
2. fáze podpory talentu optimalizací tréninku;
3. fáze podpory talentu pomocí koordinace způsobu života.

Tyto fáze jsou velmi zjednodušené pro výklad problematičnosti veškerého komplexu systému identifikace, selekcce a výchovy talentovaných jedinců. Proto je praktičtější rozlišit komplex otázek talentu a nadání do pěti na sebe navazujících oblastí, které si ještě dále pokládají příslušné úkoly:

- **určení talentu (tvorba modelu sportovce)** – snaha zformovat vzor, jak by správně měl talentovaný jedinec vypadat, věnuje se nalezení podstaty talentu, a zároveň si klade zásadní otázky:
  - z jakých okruhů je talent složen;
  - jakou podstatu tyto okruhy mají;
  - jaké jsou vztahy mezi těmito okruhy.

- **výběr talentu (výběrová kritéria a testové baterie)** – stanovuje identifikační indikátory (např. expertní hodnocení, testy, dotazníky, škály), které nám umožňují objasnit již nalezené oblasti modelu talentovaného sportovce. K hlavním otázkám patří:
  - za pomoci kterých testů lze popsat specifické oblasti talentu;
  - do jaké míry jsou tyto testy důvěryhodné;
  - do kterých testových baterií je možné tyto testy skládat a jaké aspekty tyto baterie ovlivňují.
- **vyhledávání talentu (prostředí, kde se dají najít a kdo je hledá)** – jaké jsou žádány nároky na proces identifikace osob, které můžeme označovat jako talentované. Přitom se zabývají problémy:
  - jakým způsobem a kde můžeme nalézt případné talenty;
  - jaké je institucionální zabezpečení;
- **rozvoj talentu (trénink)** – stanovuje nároky na tréninkový proces nejvhodnějšího výkonnostního vývoje talentovaného jedince. Tento proces je určován třemi prvky:
  - tréninkovým rozvrhem;
  - nároky na trenéra;
  - vytvořenými tréninkovými podmínkami.
- **péče o talenty (zabezpečení)** – zaměřující se na vytváření podmínek pro to, aby talentovaní sportovci předčasně neodcházel ze svých klubů, např. do zahraničí. Mezi hlavní podmínky patří:
  - materiální zajištění (zabezpečení výstroje a výzbroje na optimální úrovni);
  - sociální zázemí (bydlení, škola,);
  - výkonnostní stanoviska, která poskytují předpoklady pro dosažení těch nejvyšších výkonnostních úrovní.

Mezi jednotlivými oblastmi nejsou žádné ostré hranice, všechny se vzájemně prolínají a ovlivňují. (Perič a Březina, 2019)

Výběr talentu je specifická činnost, která vychází z podstaty daného sportu, resp. z již dříve vytvořeného modelu budoucího sportovce. Tento model vytváří rámec, který vymezuje požadavky na talentovaného sportovce. Podstatným východiskem se stává nalezení a volba vhodných indikátorů (např. testy, dotazníky), které mají vysokou validitu (validita = platnost použitého testu) k danému kritériu (tj. to co si přejeme změřit). (Perič, 2006)

3.1.5 Rozvoj talentu

Cílevědomý trénink je nejpodstatnějším nástrojem, který může pomoci rozvoji sportovního talentu. Transformuje jej ve vrcholový výkon. Samotný fyzický dril, rozvoj techniky a taktiky je však pro úspěch v současném nadmíru konkurenčním sportu nedostačující. Rozdíly mezi naprostou špičkou jsou absolutně minimální. Proto stejně nepostradatelná je i systematická a souvislá práce na psychice, označována jako mentální trénink. (Vičar, 2018)

Perič (2006) uvádí, že selekce talentovaných sportovců je pouze jednou z částí systému výběru a péče. Racionální systém následného rozvoje (tzn. tréninkový proces) je neoddělitelnou součástí toho, aby talentovaný jedinec dosáhl své maximální úrovně. Z toho důvodu se vypracování ideálního modelu přípravy stává jedním z primárních úkolů sportovní teorie. Jeho následné řešení je do určité míry sloučeno s dalším propracováním systému přípravy mladých sportovců. Tím spíše, že je známo nemálo vzorů rozdílného přístupu k tréninkové jednotce. Zároveň výhody určité možnosti sportovní úspěšnosti v porovnání s jinou možností nejsou ani zkoumány. Za takových podmínek je nemožné objektivně posoudit, která z těchto možností přípravy je optimální. Je evidentní, že k tomu je nezbytné zavedení přesně vymezených hodnotících kritérií, která nám umožní přednosti všech tréninkových systémů posoudit.

Při volbě kritérií je nutné přihlížet obzvláště k požadavkům, které jsou na racionální systém stavby tréninku v dětském věku kladeny:

- 1. Kritéria včasnosti**
- 2. Kritéria efektivnosti**
- 3. Kritéria časového faktoru**

Pro zdárný vývoj talentu je nezbytné rodinné zázemí – podpora dítěte v zájmu o fotbal, způsob výchovy, rozvoj morálně volných vlastností. (Buzek, Procházka, 1999)

Podle Ericssona (1993) můžeme rozlišovat mezi tréninkem a promyšleným získáváním zkušeností. Podstatná není jen kvantita cvičení, ale i jejich potřebná kvalita. Zahrnující způsob provedení a celý kontext, ve kterém se toto odehrává. Neboli není podstatné jen to, jak moc sportovec trénuje, ale i to jakým způsobem. To ovšem zahrnuje správné nastavení mysli i okolí.

Určení nejvhodnější tréninkové strategie vždy musí ctít konkrétní předpoklady sportovce. Mezi nimi najdeme i stanovení perspektivních kritérií a stanovení časového harmonogramu jejich provedení. (Brown, 2001)

Je zapotřebí se věnovat problémům trénovatelnosti jednak částečných předpokladů komplexního sportovního výkonu, jednak trénovatelnosti souhrnné, především z hlediska využití „genetického“ potenciálu sportovce. Trénovatelnost je podstatným způsobem usměrňována vývojem fyziologických dispozic jedince. Z tohoto důvodu je nutné vždy porovnávat dosaženou „kontrolní“ výkonnost se stavem růstu těchto předpokladů. (Astrand a Rodah, 1986; Bunc, 1990)

3.1.6 Motivace (důležitý faktor vývoje talentu)

Motivace je důležitým prvkem osobnosti všech jedinců a hraje ve sportu, ve fotbale zejména, významnou roli. (Buzek a kol., 2007)

„Motivaci lze chápat jako hypotetickou sílu, která podněcuje činnost cílenou na dosažení konkrétního cíle. Objasňuje směr a orientaci našeho snažení, je to motiv, pohnutka, chtění, prožitek, vedoucí k činu – akci.“ (Buzek a kol., 2007, s. 126)

Psychická stránka mladého sportovce je velice křehká nádoba. Trenér jí může velmi snadno zničit pouhým zakřičením či ukázkou vzteku a následně bude její „uzdravování“ trvat velmi dlouho, přičemž vlastně ani není jisté, že se vrátí do takového tvaru, který bychom žádali. Pozitivní přístup k dětem, ohodnocení a nadšení ze sportování může „vytříbit“ tuto nádobu do podoby, která bude ozdobou i po dlouhé době. (Perič, 2008)

Přesvědčit mladé kluky ke hraní fotbalu není ta nejsložitější část. Mnohem horší je jejich zájem zachovat a vyšlechtit trvalý vnitřní zájem, který by v tom nejlepším případě vyústil v jakési pohlcení fotbalem s naprosto profesionálním přístupem k tréninkům a plným vnitřním nasazením během hry. Motivace má v podstatě dvě výchozí složky: a) **vnitřní** (staví na vrozených a získaných potřebách) a b) **vnější** (staví na vnějších podnětech a stimulaci). (Buzek a kol., 2007)

V období sportovní přípravy mládeže, lze chápat hlavní úkoly motivace ve dvou následujících rovinách:

- prožitkové – zažít něco na co budu rád vzpomínat,
- být úspěšný – umět něco co ostatní nedokážou.

Pokud se tyto dvě veličiny nacházejí v rovnováze, potom je samotná soutěž zaujetím a prožitkem a nastává „flow“. Jestliže v rovnováze naopak nejsou, je možné že děti budou pociťovat stavy úzkosti (situace je nad jejich možnosti), nebo naopak budou pociťovat nudu (vše je pro ně příliš jednoduché). (Perič, 2008)

Rozsah motivace, její intenzita a stabilita, je zásadní pro růst sportovního výkonu. Energizuje lidské konání, které se ve sportu promítá zejména do tréninku, tužby účastnit se sportovních klání, soutěžení, vyhrávání. Běžně mluvíme jako o výkonové motivaci, aspiracích, cílové orientaci, či sebedeterminaci. Posudek jejich úrovně a kvality v rámci rozpoznání talentu obzvláště u dětí nám napovídá, jak moc se bude věnovat tréninku. (Vičar, 2018)

Dle Periče (2008) motivace ovšem nesouvisí pouze s tím, jak děti budou a nebudou závodit či soutěžit. Může být i dlouhodobější perspektivy. Ideální stav nastává, když děti na trénink či závod jdou s chutí, a především mají tendenci se neustále zdokonalovat. V tomto ohledu jim trenér může podstatně dopomoci vytvářením perspektivních cílů. Významným cílem se stává rozvíjení zdravého **sebevědomí** u sportujících dětí. Velmi vhodným prostředkem mohou být úspěchy v závodech. U dětí je důležité, aby se naučili vyhrávat, ale také musí umět s pokorou přijmout prohry. Trenér má možnost sebevědomý rozvíjet i jistými „podpůrnými“ formami. Jako jsou např. pozitivní oslovení dětí (borci, šikulové apod.), motivační hesla, bojové pokřiky apod.

3.1.7 Dyspraxie (opak pohybového talentu)

Je známá jako porucha hybnosti, chorobná neschopnost účelných pohybů, označována rovněž jako vývojová porucha koordinace (Developmental Coordination Disorder, DCD). Hlavními znaky je neobratnost, nemotornost, neporozumění tomu, jak se věci hýbou. Dva základní typy dyspraxie jsou **ideativní** a **ideomotorická**.

Ideativní dyspraxie vystihuje neschopnost realizovat za sebou řadu pohybových úkolů. Každý pohyb samostatně je sice realizován správně, ale narušená je posloupnost pohybů za sebou, aby bylo dosaženo cíle. Zpravidla tak bývá narušeno řazení jednotlivých pohybů a tím pádem i plynulost celé činnosti.

Ideomotorická dyspraxie je typická tím, že plán úkolu je zachován, avšak postižená jsou jednotlivá provedení. Bývá například porušena plynulost, rychlost a přesnost pohybu. (Vičar, 2018)

3.2 FOTBALOVÉ AKADEMIE

3.2.1 Počátky systémů podobné dnešním akademiím

Vičar (2018) ve své publikaci uvádí, že myšlenka včasného odhalení dětí, které disponují určitými vlohami a soustředění se na jejich potřebný rozvoj za účelem vychovat z nich elitní sportovce, není nová, má původ již v antice. První dochované písemné zmínky pocházejí ze starověkého Řecka. Kde ve sportovních školách, tzv. *gymnasiích*, která obvykle byly zřizovány městskými státy, se konaly první selekce talentovaných sportovců, kterým následně bylo umožněno se dále zdokonalovat a své schopnosti rozvíjet. Závažnějšího rozkvetu oblast pro výběr sportovních talentů dosáhla až v nedávné době, a to zejména v dřívější Německé demokratické republice. Velmi intenzivně se tomuto směru věnovala i řada expertů v dalších zemích bývalého sovětského bloku. Po pádu železné opony se otěží chopily země jako USA, Německo, Austrálie, Británie či Čína. Tyto země vkládají do tzv. programů identifikace a rozvoje talentu (Talent Identification and Development Programmes – TID) značné finanční zdroje za účelem nalézt budoucí elitní sportovce a umožnit jim náležitě podmínky pro nejlepší růst.

3.2.2 Koncepce státní podpory sportu v České republice

V Československu v 70. a 80. letech, dle Vičara (2018) existoval systém státní podpory sportu, kam patřila i výchova sportovních talentů, tento systém fungoval na bázi úzkého propojení školy a sportovních klubů. Děti v prvních třídách na základních školách absolvovaly testování, které bylo řazeno jako součást vyučování hodiny tělesné výchovy. Záměrem hodnocení nebyl výběr, ale spíše posouzení aktuálního stavu, bez ohledu na výsledky byly následně dětem nabídnuty dvě hodiny pohybových činností v průběhu týdne. Obsahem těchto hodin byli všeobecné pohybové hry. Na konci třetí třídy se toto testování opakovalo znovu, přičemž už bylo součástí selekce mladých sportovců. Ovšem kroužky, do nichž byli vybíráni se znovu zaměřovaly na všestranný rozvoj. Po dokončení čtvrté třídy byly zvolené děti osloveni s návrhem vstoupit do sportovních tříd (od 5. ročníku). Tyto třídy se zaměřovaly na konkrétní sportovní disciplíny (fotbal, hokej, basketbal, atletika apod.) Po konci osmé, resp. deváté sportovní třídy děti měly možnost pokračovat v nastoleném směru i na školách středních – převážně na gymnáziích. Ve věku středoškolského vzdělávání se stávaly členy tréninkových středisek mládeže (TSM), v dospívání členy středisek vrcholového sportu (SVS).

Podle Periče a Suchého (2010) tento velmi promyšlený systém, který začínal těmi nejmladšími kategoriemi a skončil seniorskými měl následující strukturu:

- sportovní třídy na základních školách, kde byli ve třídách hromadně umístěni talentovaní sportovci z odlišných sportovních oborů (8–14 let),
- sportovní třídy s rozsáhlejší výukou tělesnou výchovy, v těchto třídách nebyli začleněni žáci s konkrétní sportovní specializací, pouze zde byla všeobecné sportovní přípravě věnována významnější pozornost (8-14 let),
- sportovní gymnázia a sportovní střední školy (14-18 let),
- tréninková střediska mládeže (15-20 let),
- střediska vrcholového sportu mládeže (15-20 let),
- střediska vrcholové sportu (seniorská),
- státní reprezentace (juniorské a seniorské).

Významný zlom ve vývoji s sebou přinesla tzv. sametová revoluce. V 90. letech při celkové restrukturalizaci školského i sportovního systému bylo prvotní pojetí kompletně zrušeno, místo toho, aby došlo k odstranění kritizovaných aspektů. (Vičar, 2018)

Základem celkové „*fotbalové pyramidy*“ je zejména mládežnický fotbal a celý systém výkonnostního a amatérského fotbalu, který se u nás hraje skoro v každé obci. Z tohoto systému čerpají i profesionální kluby a mládežnické reprezentace, které těží z dlouholetých tradic péče o fotbalovou mládež všeobecně a fotbalové talenty obzvláště. Svědčí o tom také systém sportovních tříd (ST) a sportovních center mládeže (SCM), který dostává značné prostředky od státu a fotbalového svazu. Nejdůležitějším smyslem ST a SCM je příprava talentovaných fotbalistů pro vrcholný fotbal, včetně selekce do reprezentačních výběrů ČR v kategoriích U15-U19. V podstatě se systém osvědčil, stejně jako role „krajských trenérů mládeže“, ale vývoj se neustále posouvá, a tak koncepce přípravy fotbalové mládeže, zejména těch nejlepších talentů, vyžaduje další úpravy a inovace, a to nejen v případě přípravy hráčů na hřišti, ale i mimo hřiště. (Buzek a kol., 2007)

Koncepce státní podpory sportu zahrnuje široké spektrum sportů, většinou olympijských. Selekcí, výchovu a zajištění sportovní přípravy mají v gesci jednotlivé sportovní svazy, které stát financuje. Rozhodující složka přípravy talentované mládeže se vykonává ve sportovních oddílech a tělovýchovných jednotách za metodické, koordinační a řídicí role sportovních svazů. Jakýkoliv sportovní svaz má samostatný způsob vedení a organizační strukturu. (Vičar, 2018)

Systém výchovy talentovaných fotbalistů má momentálně následující organizační zajištění. K roku 2011 fungovalo 53 Sportovních středisek mládeže (SpSM), která fungují na základě spolupráce se základními školami, kde probíhá výuka hráčů těchto zařízení. SpSM se zabývá hráči v kategorii U12 – U15, což jsou žáci 6. až 9. třídy ZŠ. Ke stejnému datu v ČR fungovalo 43 Sportovních center mládeže (SCM), která spolupracují se středními školami a starají se o hráče v dorosteneckém věku v kategoriích U16 – U19. (Votík, 2011)

3.2.2.1 Sportovní třídy – ST

Sportovní třídy mají specifický režim, kde je náplň činnosti a zatížení v tělovýchovné přípravě určen tak, aby byl dochován stejnoměrný rozvoj všech složek výchovy a vzdělávání, a přitom se rovněž dodržovaly pedagogické principy. Vedení školy přizpůsobuje organizaci vyučování z hlediska vhodného režimu žáků, z hlediska plného využití pracovní doby trenéra (vedoucí sportovních tříd). (Fajfer, 2005)

ST na základních školách jsou základním pilířem péče o pohybově a sportovně nadanou mládež v České republice. Pro nejkvalitnější funkci je nezbytné vytvoření potřebných podmínek ze strany účastníků se subjektů (ZŠ – obec: zřizovatel školy – sportovní klub – sportovní svaz – MŠMT). ST se zaměřují na rozvoj nadání žáků v konkrétních sportovních odvětví na základě všeobecné sportovní přípravy, žáky připravují pro nástup do Sportovních center mládeže (SCM), Sportovních gymnázií (SG) a do dorosteneckých a juniorských kategoriích na výkonnostních úrovních. Podstatnou myšlenkou je získání pozitivního vztahu pro pohybovou a sportovní činnost. (MŠMT, 2004)

3.2.2.2 Sportovní centra mládeže – SCM

Sportovní centra mládeže (dále SCM) pracovaly ve značném rozsahu v České republice především před rokem 1989. Stát se tehdy velmi věnoval podpoře nadaných sportovců. Systém byl vymyšlen a uspořádán tak, aby se ti nejtalentovanější sportovci již od útlého věku byli stahováni do společného sportovního centra. Po roce 1989 došlo k politickým změnám, což se odrazilo i na státní podpoře talentované mládeže. Na přelomu tisíciletí se opět vláda začala věnovat více podpoře sportu. Z toho důvodu se tedy znovu odkryl prostor pro SCM.

SCM se stará o talentovanou mládež ve věkovém rozmezí patnáct – devatenáct let. Organizátorem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Momentálně sportovec může podstoupit specializovanou sportovní přípravu od sportovní třídy v základních školách přes SCM do resortních sportovních center zřízených při MŠMT. Jestliže sportovec bude dosahovat mimořádných výsledků může být zařazen do juniorských či seniorských reprezentací. (Suchý, 2007)

Petrovič (2012) popisuje, že statut SCM dnes mohou získat i fotbalové kluby. Mládežnické úseky tak dostávají značnou finanční podporu od Fotbalové asociace České republiky. Jestliže akademie nemá statut SCM, její strategické cíle a celková existence by byla výrazně omezena. Pro získání tohoto statutu musí kluby splnit následující kritéria:

- **Sportovní** – 4letý plán rozvoje mládeže, skauting, rozpis tréninkových ploch, měsíční plány jednotlivých týmů, metodický rozvoj a vzdělávání, interní spolupráce atd.
- **Legislativní** – spolupráce se základní školou, vlastní schéma organizační struktury, členství ve FAČR atd.
- **Personální** – vlastní sekretariát, vedoucí trenér s odpovídající licenci, lékař, fyzioterapeut, hlavní trenéři mládežnických týmů atd.
- **Infrastrukturní** – hrací plochy s přesně danými rozměry, tréninkové plochy a prostory, šatny pro domácí a hosty, osvětlení a materiální vybavení atd.
- **Finanční** – plánovaný rozpočet, vyúčtování přidělených dotací, výroční zprávy atd.

Plánuje se vytvoření Vrcholových sportovních center mládeže. Která by cílila na věkové skupiny v rozmezí 19–23 let. Hlavní myšlenkou je odstranění negativních faktorů pro sportovní přípravu, v podobě zásadních životních změn (ukončení středoškolského studia, přechod na vysokoškolské studium či nástup do zaměstnání). Centra by napomáhala úspěšně překonat období, které je spjato s nároky a přechodem do seniorské kategorie. (Vičar, 2018)

3.2.2.3 Sportovní střediska mládeže – SpSM

Jsou zaměřena na pomoc a podporu sportovní přípravy talentované mládeže, většinou ve věkové kategorii 10–15 let. Nejprve pro ně byl používán název „sportovní třídy“, ale to platilo pouze do roku 2007. Střediska se zaměřují na rozšiřování dostatečně hojné základny talentovaných dětí a na jejich všeobecnou motorickou přípravu. Koncepte státní podpory sportu do budoucna míní navýšit pole působnosti všech středisek. V předem jasně vymezeném okruhu jednotlivých sportů se bude konat identifikace a selekce sportovních talentů už u dětí od šesti let. (Vičar, 2018)

Příprava hráčů v SpSM je nepostradatelnou složkou součástí výchovně – vzdělávacího procesu a stálým komponentem koncepce téměř všech klubů. Z čehož vyplývá, že hlavní východiska práce s talentovanou mládeží zpravidla vycházejí z plnění školních povinností a propojení sportovní přípravy SpSM. Je obrovská výhoda, že studenti mají možnost spojit školní výuku s tou sportovní, v tomto případě s fotbalovou. Po celý čas pobytu ve škole a na tréninku jsou hráči pod drobnohledem kvalifikovaných pedagogů a trenérů. Při porušování mravních podmínek je velmi striktně nastavena komunikace směrem pedagog – hlavní trenér a opačně. SpSM je stanoveno pro žákovskou kategorii a klub je povinen splňovat několik podstatných kritérií pro udělení tohoto statutu. Mezi tyto kritéria se řadí například podmínky pro trénink (hrací plocha, zázemí), počet družstev, kvalita žákovských soutěží a dostatečně kvalifikovaní trenéři. (Sportovní středisko mládeže, 2021)

3.2.3 Charakteristika akademií

Fotbalové akademie jinak nazývané „Centrum excellence“ jsou programy, které jsou určeny k identifikaci a rozvoji fotbalových talentů. V podstatě jsou fotbalové akademie investiční program, který byly primárně vytvořeny v rámci jisté struktury klubu, který se zaměřuje na výchovu mladých fotbalistů s vidinou následného využití v kádru prvního mužstva anebo prodeje do zahraničních celků. (Kuijer, 2007)

Akademie podepisují hráče v žákovském či dorosteneckém věku, aby následně při dostatečném vývoji mohly nastupovat v prvním týmu. Rozpoznání a výběr talentu zastupují klíčové role v systému akademií. Rozhodnutí FIFA omezilo zejména majetné zahraniční kluby v nákupu mladých talentů do svých týmů. Klub, který se rozhodne ke koupi hráče, je nucen zaplatit finanční náhradu za jeho dosavadní rozvoj, tzv. „výchovné“. K tomu kluby mají možnost uzavírat smlouvy pouze s hráči, kterým je nad osmnáct let. Ve věku patnácti až osmnácti let mohou podepisovat poloprofesionální smlouvy s nejvyšší délkou trvání tři roky. (FIFA, 2022)

3.2.4 Jiné formy akademií

a) Mezinárodní fotbalová akademie MSM

Akademie MSM vznikla v roce 2011, přivádí hráče z celého světa do Prahy (hlavního města v České republice a současně jednoho z nejkrásnějších měst v Evropě), přičemž neustále nabízí nespočet efektivních a efektivních programů a tréninků pro nadějně fotbalisty, tato akademie vznikla ve spolupráci s Fotbalovou asociací České republiky a AC Sparta Praha za pomoci SK Slavia Praha a Aritma Praha. Primárním cílem MSM je kvalita: počínaje vybavením od světoznámých značek, přes velmi kvalitní servis až po kvalifikované trenéry.

V dlouhodobých programech se hráčům nedostane pouze fotbalové péče, ale také skvělému vzdělání v oblasti jazykových kurzů především češtiny a angličtiny. V MSM se zabývají přípravou hráčů na přijetí na nejlepší univerzity v České republice a po celém světě.

V roce 2016 fotbalová akademie MSM podepsala oficiální partnerství s nejlepším klubem v České republice, Spartou Praha. Toto spojení umožnilo akademii daleko rozsáhlejší možnosti pro rozvoj a možnost trénovat na hřištích Sparty. Další výhodou je pro studenty MSM je v podobě speciálních slev na sportovní oblečení, které doposud měli pouze hráči a zaměstnanci AC Sparta Praha! (Fotbalová akademie MSM v Praze, 2022)

Obr. 3 - Logo MSM

Zdroj: https://msmsport.eu/cs/football_cs/

b) Letní fotbalová akademie LFA

Vznik LFA se uskutečnil v roce 1999, kdy v Brandýse nad Labem proběhl první ročník „Fotbalové školy pro mladé talentované chlapce“ pod taktovkou fotbalových odborníků Jiřího Nevrlého a PhDr. Mária Buzka. V roce 2004 z důvodu ztraktivnění se LFA přejmenovala na „Fotbalové akademie Pavla Nedvěda“, aby se následně v roce 2008 mohla přejmenovat na neutrální název „Letní fotbalová akademie“.

V roce 2011 akademie přesunula své působení z Brandýsa nad Labem do SC Nymburk, kde se pravidelně připravují reprezentanti České republiky různých sportovních odvětví.

V minulých letech konkrétně v roce 2014 a 2015 byli tyto kempy organizovány společně s partnerem Coerver Coaching a hlavní náplní těchto kempů byl trénink individuálních herních činností jednotlivce, kde díky Coerver metodě byli výsledky rychle viditelné.

Věkové omezení je 6-16 let, hráči jsou rozděleni na základě kritérií výkonnosti a věku do několika skupin, kteří obvykle zahrnují počet 8-12 hráčů. Tyto skupiny jsou však neustále otevřené, aby bylo možné je měnit dle aktuálních potřeb, tak aby tréninky mohli probíhat v co nejvyšší kvalitě.

Mimo pravidelné tréninky je věnována i pozornost všestranné tělesné připravenosti, jsou integrovány blízké sportovní hry, které mají za úkol rozvíjet koordinaci a taktické předpoklady, vytváříme turnaje ve kterých dochází ke vzájemné konfrontaci. Nechybí ani instruktážní videoukázky, které hráčům rozšiřují vědomosti o fotbale. Po dobu celého kurzu, jsou organizovány dovedností soutěže, za které jsou ti nejlepší odměněni drobnými cenami od našich partnerů. Při velmi náročném a neustálém programu neopomíjíme ani využití regeneračních možností Sportcentra Nymburk, například v plaveckém bazénu, sauně či vířivce. (Letní fotbalová akademie, 2015)

Obr. 4 - Logo LFA

Zdroj: <https://www.lfa99.cz/profil-lfa/>

c) Football Talent Academy Praha

Tato akademie vznikla v roce 2016 a sídlí nedaleko Prahy v Doubku u Říčán, kde se kvůli této akademii vybuodovalo zcela nové fotbalové prostředí, které vlastní čtyři tréninkové hřiště – mini trávu pro individuální tréninky, tarflexové a pískové hřiště pro plážový fotbal a umělý povrch nejnovější generace a té nejvyšší kvality. Tento projekt navazuje na předchozí osvědčená a bohužel dnes již nefungující střediska vrcholového sportu (SVS), která fungovala v tehdejším Československu a vychovala stovky vynikajících sportovců. Podstatná informace je, že funguje zcela bez podpory Fotbalové asociace ČR a tím pádem bez jejich peněz a dotací.

Primární myšlenkou je výchova mládeže za pomoci zahraničního vzoru v podobě holandského, německého či španělského fotbalu. Stavebním kamenem je chápání fotbalu dle Johana Cruyffa, všechny kategorie se řídí stylem TIKI – TAKA, což do hry vnáší trpělivost, rychlost, sebevědomí, konstruktivní rozehrávku a častou hru jeden na jednoho. (Football talent academy, 2022)

Obr. 5 - Logo football academy

Zdroj: <https://footballacademy.cz>

3.2.5 Regionální fotbalová akademie (RFA) a Klubová fotbalová akademie (KFA)

3.2.5.1 Regionální fotbalová akademie FAČR

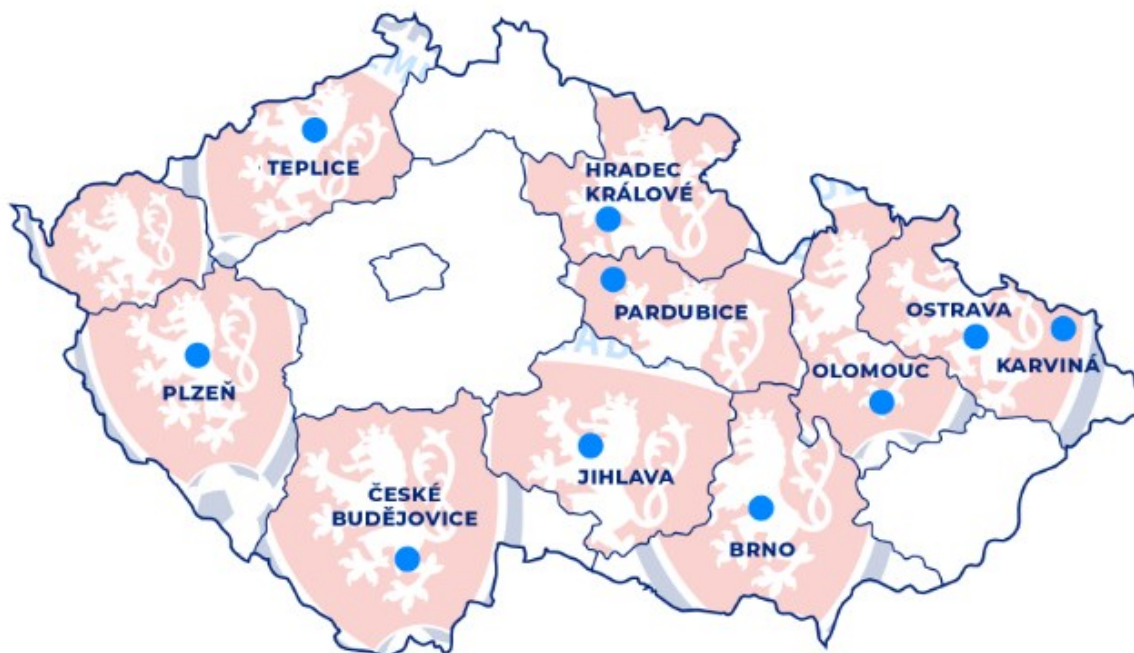
Dne 1. března 2015 oficiálně dochází ke zrodu Úseku talentované mládeže (ÚTM) pod správou FAČR. Hlavním důvodem vzniku tohoto sportovního úseku byla nezbytnost vytvoření hodnotné péče pro talentované fotbalisty v ČR. Primární ideou úseku talentované mládeže je centralizace talentu a vytvoření nadstandardních podmínek pro vrcholný sportovní, osobnostní a společenský rozvoj jednotlivce. Za tímto záměrem byl v létě 2015 spuštěn projekt Regionálních fotbalových akademií pod záštitou FAČR.

Program vznikl v roce 2015 a jeho nejdůležitějším záměrem je vytvoření nadstandardních podmínek pro fotbalově nadané a výjimečné hráče se záměrem optimalizovat sportovní, společenský a osobnostní rozvoj u všech jedinců. Drobnějším podcílem RFA je zvětšení konkurenceschopnosti na internacionální úrovni v mládežnických reprezentačních kategoriích.

Na tomto projektu spolupracuje několik organizací, konkrétně Fotbalová asociace České republiky (FAČR), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT) a Nadační fondy FAČR, tento program je zaměřen na rozvoj talentovaných hráčů v mládežnických kategoriích ve věku od 13 do 15 let, z fotbalového hlediska se bavíme o kategoriích U14 a U15 a z hlediska školní docházky akademie zasahuje 7. až 9. třídu. Regionální fotbalové akademie (dále jen RFA), jsou primárně vymezeny pro celkový počet 25 hráčů, ale v krajním případě dokážou pojmout až 50 hráčů.

Momentálně na našem území lze nelézt deset RFA v devíti různých krajích (Pardubický kraj, Královohradecký kraj, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Jihomoravský kraj, Ústecký kraj, Plzeňský kraj, kraj Vysočina, Jihočeský kraj). Cílem FAČR je mít akademii v každém kraji. (Akademie / FOTBAL.CZ, 2022)

Obr. 6 - Mapa regionálních akademií

Zdroj: <https://akademie.fotbal.cz/vizitky-rfa/p284>

Tento projekt započal svůj vznik již dva roky před zahájením první RFA v Plzeňském kraji. Na přípravě se podílela početná skupina fotbalových odborníků s bohatými zkušenostmi: Michal Prokeš, Pavel Vrba, Jan Říčka, Antonín Barák a další. Na začátku bylo hlavním cílem vytvoření skupiny regionálních akademií na které by dále navazovaly klubové akademie. Už v průběhu příprav se do široké fotbalové veřejnosti dostali částečné informace, což zapříčinilo zcela pochopitelně vlnu zmatení a dezinformace. Jakýkoliv projekt sebou přináší mnoho příznivců a odpůrců. Primární myšlenkou jednoznačně nebyla snaha o vytvoření naprosto nového principu podpory talentovaných fotbalistů, ale získávali jsme též cenné příklady ze zahraniční praxe, obzvláště z osnov v Belgii a Rakousku, které jsme modifikovali a upravili na České podmínky. Nepochybně Vás tíží myšlenka, co se stane s hráči po dokončení kategorie U15 v regionální akademii? Momentálně se pracuje na přípravách dalších programů, které by na tuto akademii mohli navazovat, aby hráči měli možnost pokračovat v nastavených podmínkách i v dorosteneckém věku. (Prokeš a Bittengel, 2016)

Výběr hráčů

Pod vedením šéftrenéra navštíví trenéři RFA v průběhu roku velké množství menších fotbalových oddílů v regionu. Jsou schopni pozorovat až 250 hráčů, nejobvyklejší podoba výběru je opětovné sledování herního výkonu v samotné hře, kdy zásadním měřítkem je hráčská inteligence v jednotlivých herních situacích (tím je myšleno rychlost a správnost rozhodování sjednocené s pohybem). Pomocnou formou posudku může být zařazení dovednostních cvičení během tréninkové jednotky, specializované na rychlost lokomoce a obratnost. Finální selekce poté probíhá v kategorii U13, kdy FAČR organizuje tréninky, během nichž se ti pohybově nadanější navzájem konfrontují.

S projektem jsou svázány vybrané základní školy, kde hráči mají povinnost absolvovat povinnou školní docházku. Na školu je pokládán významný důraz z toho důvodu, že si vedení RFA velmi dobře uvědomuje, že fotbalem se bude živit malé procento dětí.

Tréninkový proces

Hráči se schází v pondělí ráno ve škole a tráví spolu čas až do pátečního odpoledne, kdy akademii opouští a vrací se zpět do svých mateřských klubů, kde se zúčastní předzápasového tréninku a následně o víkend i mistrovský zápas. Během školního týdne hráči absolvují dohromady tři specializované fotbalové tréninkové jednotky v odpoledních hodinách (úterý, středa a čtvrtek). Jinak dále všechen program akademie probíhá v rámci rozsáhlejší školní výuky.

Pro hráče/žáky je v rámci ZŠ přichystáno několik hodin sportovní výuky, které jsou obzvláště zaměřeny na rozvoj pohybových schopností. Z pravidla naplní těchto hodin je atletická příprava, gymnastika, plavání, core trénink, kompenzační cvičení, dynamická síla, míčové hry a není opomíjena ani nauka ohledně psychologie a rovněž nauka týkající se stravy. Nedostatečná úroveň základních pohybových dovedností se pak stává hlavním faktorem limitujícím tělesnou výkonnost a dovednosti hráče. Tyto nedostatky jsou odstraňovány za pomoci zařazení předurčených pohybových úkolů do dopolední tělesné výchovy. Samozřejmostí je, že všechen obsah těchto hodin je přizpůsoben pro nutnosti fotbalu. Neboť program v akademii je velmi náročný, hráči mají možnost kdykoliv navštívit fyzioterapeuta či zajít na konzultace ohledně psychické stránky. (Akademie / FOTBAL.CZ, 2022)

Hlavním pilířem tréninkových jednotek je modul zahrnující určité herní činnosti a principy, které si přejeme u hráčů zdokonalovat a rozvíjet. Struktura tréninkové jednotky je rozvrhnutá do tří základních částí:

Dominantně individuální útočné a obranné herní činnosti – cílem je opakovat mnohonásobné precizní provedení herních činností

Dominantně skupinové/týmové herní činnosti – cílem adaptovat herní činnosti hráče na vysoké tempo v průběhu herního děje

Rozvoj tělesných kapacit – cílem je rozvinout kondiční stránku u všech jednotlivců

Organizační struktura

Při pohledu na množství talentovaných hráčů ve dvou kategoriích a s tím spojený neustále náročný denní program akademie je samozřejmé, že je zapotřebí příslušná skupina způsobilých odborníků. Zaměstnance lze rozdělit na dva obvody – interní a externí. Interní personál „prožívá“ denní program přímo s hráči a pro všechny regionální akademie je nezbytný. Kdežto externí personál (psychologové, specialisté na oblast výživy) akademii navštěvují již v nižších frekvencích.

FAČR zaručí to, aby se všech akademiích fungoval tým o deseti pracovnících. Tento tým se skládá z šéftrenéra, hlavního trenéra, trenéra, asistenta trenéra, trenéra brankářů, manažera, fyzioterapeuta, psychologa, garanta tělesné výchovy (učitel) a ostatní členové poskytují pomoc garantovi.

Poslání psychologa v tomto kolektivu je nadmíru podstatné. Obzvláště z toho důvodu, že hráči docházející do akademie jsou ve věku 13-15 let, což z pedagogického hlediska je období pubescence neboli puberty. V tomto období si vytváří vlastní názor na životní situace, hledají sami sebe a své místo kam patří a hledají odpovědi na otázky, které nechtějí říkat nahlas.

V tomto ohledu má psycholog pomoci a nasměrovat mladé hráče, vést je k pozitivnímu přístupu k fotbalu, a především k životu. (Akademie / FOTBAL.CZ, 2022)

Ekonomické zajištění

Nejpodstatnějším úkolem RFA je včasné identifikování talentu a jeho patřičný rozvoj po sportovním, společenském a osobnostním směru, i z tohoto důvodu je nutné pro akademie vytvářet kvalitní zázemí, které poskytnou hráčům a trenérům kýžený vývoj.

Náklady, které RFA zahrnuje jsou náklady na zabezpečení zaměstnanců, tréninkových středisek, vzdělávání, stravovací režim, technické vybavení akademií, cestování. Tyto náklady se vyšplhaly až do výše přesahující 70 milionů Kč, přičemž v akademiích působilo 369 talentovaných fotbalistů. Z čehož vyplývá, že náklad na vývoj jednoho fotbalisty se pohyboval okolo 200 tisíc Kč.

Technické vybavení

Výbava obsahuje ty nejlepší prostředky od tréninkových pomůcek, přes zdravotnické potřeby, až po technologie umožňující analýzu a sportovní růst.

Jedna z těchto technologií je XPS Network, což je software sloužící trenérům si v tomto rozhraní naplánovat detailně tréninkový cyklus. V tomto prostředí lze vytvářet tréninková cvičení, plány, srovnávat výsledky a sdílet je s dalšími uživateli.

„Systém XPS nám pomáhá v regionálních fotbalových akademiích analyzovat celý pracovní proces. K využití je spousta věcí – od zdravotní stránky přes plánování a organizaci až po video analytiku, díky níž můžeme detailně pozorovat práci jednotlivců. Výsledky a vyhodnocení je pak navíc možné posílat do mobilní aplikace přímo danému hráči,“ vysvětluje **Karel Poborský**, vedoucí Úseku regionálních fotbalových akademií FAČR.

V akademiích se dbá i na měření tělesného složení, k němuž jsou rovněž zapotřebí různé diagnostické přístroje. Jedním z nich je InBody 270. Tento systém analyzuje poměr tělesného tuku, poměr svalové tkáně, hydrataci organismu, míru proteinů či rozložení svalové hmoty. Toto měření přitom probíhá téměř dvě minuty, jediné, co se po probandovi chce je, aby se postavil na boso na plochu přístroje a uchopil do rukou madla, veškerá výsledky se poté zobrazí fyzioterapeutovi na počítači. Za pomoci pravidelného monitoringu, lze individuálně upravovat stravovací režim hráčům.

Hlavním dodavatelem sportovního vybavení do akademií je společnost Puma, která je oficiálním partnerem české fotbalové reprezentace. (Akademie / FOTBAL.CZ, 2022)

Stravování

Stravování hraje důležitou roli v konceptu RFA. Hráči trénují několikrát denně, tím pádem by jejich strava měla být pestrá a energeticky vydatná. Především by měla obsahovat velké množství bílkovin, sacharidů, tuků ale také potřebné množství vitamínů a minerálů. Klade se důraz na pravidelnost stravy, kde se o hráčích ví, že nepotřebují velké porce, ale počet porcí za den se pohybuje mezi šesti až osmi jídly denně, nepostradatelný je řádný pitný režim. Neopomenutelný je i fakt, že se hráče snaží edukovat v tomto směru, aby si uvědomovali, jak je správný stravovací a pitný režim důležitý, pro jejich celkový vývoj.

Řekli o RFA

„Projekt RFA je dlouhodobý, určité výsledky však jsou patrné již nyní – naši první absolventi atakují hranici seniorského fotbalu a ti nejlepší získali profesionální kontrakty. Někteří naši hráči prosadili také do juniorských reprezentačních výběrů. Věřím, že se nám podaří vychovat budoucí úspěšné generace českých fotbalových reprezentantů.“ – **Karel Poborský**, vedoucí úseku akademií Fotbalové asociace České republiky.

„Regionální fotbalová akademie mně toho dala rozhodně podstatně víc, než vzala. Působení v ní hodnotím maximálně pozitivně. Vnímám to tak, že jsem se zlepšil v mnoha fotbalových oblastech. Moc rád vzpomínám i na společný turnaj akademií o pohár Karla Poborského, který jsme hráli v Českých Budějovicích. To byl skvělý zážitek.“ – **Lukáš Horníček**, absolvent regionální fotbalové akademie Pardubického kraje a brankář portugalského SC Braga.

„Jsem velice rád, že Fotbalová asociace České republiky v projektu fotbalových akademií klade velký důraz na vzdělávání trenérů a šíření jednotné moderní metodiky s větším důrazem na všestranný rozvoj osobnosti. Velmi vítám rovněž zapojení odborníků sportovních věd. Zásadní je podle mého názoru také podmínka, že talentovaní fotbalisté, kteří jsou zařazeni do akademií, musí dosahovat uspokojivých výsledků v závěru jejich studia na základní škole. Za krok vpřed považuji také provázanost akademií s fotbalovým klubem, což je pro týmové sporty typické a navazuje to na systém soutěží.“ – **Robert Plaga**, bývalý ministr školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. (Akademie / FOTBAL.CZ, 2022)

Přehled RFA a partnerské školy (Akademie / FOTBAL.CZ. / vizitky, 2022)

1) RFA Jihomoravského kraje (Brno)

- Základní škola Měšťanská, Měšťanská 459/21, 620 00 Brno
- **Šéftrenér:** Mario Rossi

2) RFA Jihočeského kraje (České Budějovice)

- Základní škola Máj I, M. Chlajna 1319/21, 370 05 České Budějovice
- **Šéftrenér:** Patrik Krabec

3) RFA Kraje Vysočina (Jihlava)

- Základní škola Jihlava, E. Rošického 2591/2, 586 04 Jihlava
- **Šéftrenér:** Marek Hábl

4) RFA Moravskoslezského kraje (detašované pracoviště Karviná)

- Základní škola a Mateřská škola Dělnická, Sokolovská 1758/1, 735 06 Karviná
- **Šéftrenér:** Kamil Papuga

5) RFA Moravskoslezského kraje (detašované pracoviště Ostrava)

- Základní škola Slezská Ostrava, Bohumínská 1082/72, 710 00 Slezská Ostrava
- **Šéftrenér:** Kamil Papuga

6) RFA Olomouckého kraje (Olomouc)

- Základní škola Heyrovského, Heyrovského 33, 779 00 Olomouc
- **Šéftrenér:** Martin Kotůlek

7) RFA Pardubického kraje (Pardubice)

- Základní škola Ohrazenice, Trnovská 159, 533 53 Pardubice-Ohrazenice
- **Šéftrenér:** Ladislav Matras

8) RFA Plzeňského a Karlovarského kraje (Plzeň)

- 33. základní škola Plzeň, Terezie Brzkové 31, 318 00 Plzeň
- **Šéftrenér:** Vítězslav Hejret

9) RFA Ústeckého kraje (Teplice)

- Základní škola Teplice, Edisonova, Edisonova 1732/9, 415 01 Teplice
- **Šéftrenér:** Marek Vait

10) RFA Královohradeckého kraje (Hradec Králové)

- Základní škola Sever, Lužická 1208, 500 03 Hradec Králové
- **Šéftrenér:** Aleš Čvančara

3.2.5.2 Klubová fotbalová akademie

Na RFA navazuje od roku 2017/18 projekt Klubové fotbalové akademie (KFA) tak, aby zůstala zajištěna návaznost na ostatní ročníky, ale i příprava hráčů pro profesionální soutěž. Cílem akademie je nejen návrat českého fotbalu mezi špičku Evropy, ale i formování charakterů lidí, kteří si do života ponесou pozitivní vztah ke sportu.

Klubové akademie vznikají za smyslem vytvoření prostředí, kde by bylo možné koncentrovat největší fotbalové talenty na jednom místě a mít pod kontrolou jejich potřebný rozvoj. Úkolem tedy je výchova v jedné z klíčových fází kariéry za dohledu špičkových profesionálních odborníků v těch nejlepších podmínkách. Pro udělení statutu klubové akademie je zapotřebí splnit několik požadavků, zejména vybudování infrastruktury jako je ubytovací kapacita, tréninkové prostory a zajištění partnerských škol.

Klubová akademie má statut, který vychází ze základních principů výchovy talentované mládeže – plnění školních povinností, adekvátní stravování a regenerace, kvalitní tréninkový proces a zajištění patřičného zázemí pro všechny hráče. Tento typ akademií je na rozdíl od těch regionálních organizován příslušnými fotbalovými kluby. KFA je navazujícím programem na RFA. Klubové fotbalové akademie, lze označovat také jako Vrcholové sportovní centrum mládeže fungující pod podporou FAČR.

Na efektivním fungování klubových akademií se zpravidla podílí čtyři subjekty, bez kterých by akademie prakticky nemohla fungovat:

- a) Město, kde se akademie nachází.
- b) Příslušný kraj.
- c) Fotbalová asociace České republiky (FAČR).
- d) Klub, kterému akademie patří.

*„Vytvořením profesionálních podmínek u mládežnického fotbalu držíme krok se světem“, říká výkonný ředitel RFA FAČR **Karel Poborský**.*

Nejdříve vzniklo 10 akademií současně, jako první vznikla akademie FC Viktoria Plzeň, která zastávala funkci pilotního programu. Následně se postupně začalo zvětšovat množství klubových akademií. V současné době se v ČR nachází kolem 14 akademií, které splnili potřebné požadavky pro udělení statutu Klubová akademie a převážně spadají pod prvoligové či druholigové celky. (SK DYNAMO ČESKÉ BUDĚJOVICE AKADEMIE z. s., 2019)

Obr. 7 - Mapa klubových akademií

Pozn. Na mapě se nenachází 1.FC Slovácko, FK Jablonec, FK Mladá Boleslav a FC Fastav Zlín.

Zdroj: <https://akademie.dynamocb.cz/clanek.asp?id=Klubova-akademie-je-zavazek-vuci-celemu-regionu-5>

Přehled KFA

1) AC Sparta Praha

Tato akademie vznikla v roce 2017, kdy AC Sparta Praha splnila požadované podmínky pro udělení statutu Klubové fotbalové akademie, která je podporovaná FAČR. Tento systém navazuje na předchozí činnosti přípravek (5-11 let), SpSM (12-15 let) a SCM (16-19 let).

Na Strahově se dlouhodobě pyšní největším a zároveň nejúspěšnějším fotbalovým systémem v České republice. Hráči během svého období na Strahově projdou komplexním výchovně-vzdělávacím procesem pod vedením těch nejlepších profesionálů.

Sparta zabezpečuje přípravu po sportovní stránce pro 340 hráčů v Tréninkovém centru Strahov, kde jsou pro tyto hráče vytvořeny nadstandardní podmínky. Tuto přípravu zabezpečují profesionální specialisté, kteří mají nejen nejvyšší trenérské vzdělání, ale i pedagogické vzdělání.

Hlavním cílem KFA Sparta je snaha vytvořit příslušné podmínky a umožnit sportovní rozvoj hráčů, kteří do budoucna najdou uplatnění ve vrcholovém sportu.

Vedoucí akademie: Ing. Jaroslav Hřebík

Odchovanci akademie: Patrik Schick, Adam Hložek, Adam Karabec

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Strahov, Vaníčkova 100/6, 169 00 Praha 6 – Strahov

Partnerské školy: Sportovní třídy při ZŠ Marjánka, Anglo – německá obchodní akademie

Akademie|sparta.cz, 2022

Mládež|sparta.cz, 2022

2) **FC Baník Ostrava**

Vznik akademie v Ostravě se odehrál v roce 2013 s úmyslem navazovat na předchozí činnost a historický odkaz TJ FC Baník Ostrava. Prostřednictvím klubové akademie FC Baník Ostrava je uspořádána celoroční systematická příprava po sportovní stránce pro děti a mládež, ale samozřejmě je zde zohledňována i kvalita školní docházky a všeobecné potřeby pro ten nejlepší psychický a intelektuální vývoj mladého sportovce. Cílem je výchova komplexních vrcholových sportovců.

Předseda akademie: Roman Holiš

Odchovanci akademie: David Buchta, Filip Kaloč, Ondřej Kukučka

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Bazaly, Bukovanského 1028/4, 710 00 Slezská Ostrava

Partnerské školy: ZŠ a MŠ B. Dvorského, Obchodní akademie Ostrava

O akademii | FC Baník Ostrava, 2022

3) **SK Sigma Olomouc**

SK Sigma Olomouc ve spolupráci se ZŠ Heyrovského v roce 2016 zřídila klubovou akademii pro mládež. Sigma se tradičně považuje jako jedna z nejlepších lání fotbalových talentů v České republice, nyní práci s mládeží organizuje klubová akademie s ještě kvalitnějším prostředím pro hráče.

Akademie má své zázemí na ZŠ Heyrovského, kde jsou vytvořeny nadstandardní podmínky. Přímo v areálu se odehrávají tréninkové jednotky mladých fotbalistů a ti, kteří jsou z větší vzdálenosti zde mají i možnost ubytování.

Vedoucí akademie: Pavel Tököly

Odchovanci akademie: Mojmír Chytil, Kryštof Daněk, Ondřej Zmrzlý

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Řepčín, Svatoplukova 779 00, Olomouc

Partnerské školy: ZŠ Heyrovského

O projektu, 2013

4) **FK Teplice**

Fotbalový klub Teplice se v roce 2018 připojil mezi první kluby, kterým se podařilo získat statut klubové akademie. Tato akademie obsahuje veškeré kategorie od U6 až po U19 s nadstandardní péčí od kategorie U14 ve spolupráci s RFA. Pojetí práce s mladými fotbalisty se snaží řešit komplexní vývoj mladého hráče od jeho začátku v přípravce až po vstup do profesionálního fotbalu.

Úspěšného naplnění pojetí práce s mladými hráči je dosahováno zejména propojením tréninkového a vzdělávacího procesu. Jednou z mnoha myšlenek je, aby škola a fotbal nebyly dvě od sebe oddělené větve výchovy mladých talentů, ale naopak na sebe navazující a vzájemně spolupracující složky. Klub má tak možnost své hráče směřovat k aktivnímu přístupu k studiu a přes fotbal ho lze motivovat k větší úctě ke školní přípravě, sebekázni a úrovni vzdělanosti, která se týká i sportovní oblasti.

Tento aktivní přístup ke studiu je zahájen ve třetí třídě ZŠ Edisonova Teplice (škola, která spolupracuje s klubem), kdy hráčům z kategorie přípravek je vždy nabídnuta možnost docházení do třídy s rozšířenou výchovou v oblasti tělesné výchovy se zaměřením na všestranný pohybový rozvoj hráče.

Manažer akademie: Jaroslav Bartoš

Odchovanci akademie: Luděk Němeček, Jan Knapík, Patrik Žitný.

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Na Stínadlech, Na Stínadlech 2796, Teplice

Partnerské školy: Střední škola AGC

Klubová akademie, 2022

5) SK Dynamo České Budějovice

Vznik Budějovické akademie se odehrál v roce 2018, kdy patřila mezi prvních deset národních klubových akademií FAČR v ČR, společně s přispěním Fotbalové asociace České republiky, statutárního města České Budějovice a Jihočeského kraje.

Mezi nejpodstatnější cíle akademie patří perspektivní a velmi dobře propracovaná sportovní příprava mládeže, která má za účel zohledňovat nejen sportovní výkonnost, ale také kvalitu školní výuky a potřeby psychického a intelektuálního vývoje mladých sportovců.

Akademie velmi úzce spolupracuje s ostatními jihočeskými kluby, pro které je vzorem v práci s mladými fotbalisty, za účelem pozvednutí úrovně mládežnického fotbalu v jihočeském kraji.

Nedávno SK Dynamo Akademie podepsalo spolupráci se ZŠ Máj, kde mimochodem sídlí i regionální akademie Jihočeského kraje. Podpis této spolupráce znamenal přesun sportovních tříd z dřívější školy, kde fotbalové třídy měli dlouholetou tradici.

Šéftrenér mládeže: Stanislav Rožboud

Odchovanci akademie: Jan Brabec, Ondřej Coudek, Daniel Hais

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum SCM – Složiště, V Hluboké cestě 2288, České Budějovice

Partnerské školy: ZŠ Máj

Akademie – SK Dynamo České Budějovice, 2022

6) SK Slavia Praha

Slávistické akademie je zapojena do projektu klubových akademií, ve kterých dochází k výchově těch nejtalentovanějších hráčů v České republice za nejlepších tréninkových podmínek.

Registrovaný spolek SK Slavia Praha – fotbal mládež (Slávistická akademie) je neoddělitelnou součástí fotbalového klubu SK Slavia Praha a zaměřuje se na identifikaci a rozvoj talentovaných fotbalistů. Primárním úkolem této akademie je vytvářet konkurenceschopné hráče především pro A-tým, ale také pro českou reprezentaci, kteří budou schopni se prosadit i na mezinárodní úrovni. K uskutečnění této předem určené mety poskytuje slávistická akademie nepostradatelné zázemí, infrastrukturu a kvalifikované trenéry, kteří se starají o vývoj hráčů.

Složení slávistické akademie je následující: rezervní B-tým, dorostenecké týmu U19 – U16, žákovské týmy U15 – U12 a týmy přípravek U11 – U6. K tomu všemu Slavie nabízí možnost pro ty nejmenší děti v podobě fotbalové školičky U5, která probíhá formou her všeobecné sportovní přípravy těm nejmenším budoucím fotbalistům. O všechny tyto kategorie se stará dostatečně kvalifikovaný a vzdělaný tým zhruba 90 trenérů, šéftrenérů, vedoucích trenérů, trenérů specialistů (kondiční trenér, trenér brankářů, atletičtí a gymnastičtí trenéři). Skautů, kustodů, a v neposlední řadě specialistů v podobě masérů, fyzioterapeutů a lékařů.

Mimo výchovu fotbalistů klade Slavie důraz na jejich studium a snaží se intenzivně pečovat o propojení kvalitního tréninkového procesu se školní výukou za pomoci svých partnerských škol, kterými jsou ZŠ Eden, kde má akademie sportovní třídy. SOŠ Jarov (obor Sportovní management) a Sportovní gymnázium Přípotoční nabízející možnost středoškolského vzdělání. Dalším partnerem je i Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra, která poskytne hráčům příležitost ideálně skloubit fotbalovou přípravu s vysokoškolským studiem.

Manažer akademie: Petr Hurych

Odchovanci akademie: Daniel Samek, Adam Pudil, Miloš Pudil

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Xaverov, Božanovská, 180 00 Horní Počernice

Partnerské školy: ZŠ Eden, Sportovní gymnázium Přípotoční, SOŠ Jarov

O mládeži, 2022

7) FC Zbrojovka Brno

V Brně vznikla klubová akademie v roce 2018, systematická práce s talentovanou mládeží začíná, již v předškolním období. Klub pravidelně organizuje celoroční nábor a příměstské prázdninové kempy, kde děti mají možnost si osvojit fotbalové základy s míčem, všestrannou pohybovou přípravu a rovněž získat vztah k fotbalu a klubu FC Zbrojovka Brno.

Zbrojovka se pyšní velmi kvalitní prací s talentovanou mládeží, což jenom potvrzuje početný seznam mládežnických reprezentantů, kteří se úspěšně adaptují do nejvyšších seniorských soutěží. Pro komplexní a dostatečně kvalitní výchovu mládeže je v akademii vytvoření velmi propracovaný fungující systém, do něhož spadá klubová koncepce výchovy, zodpovědná práce všech trenérů, organizovaná práce úseku mládeže společně s externími trenéry a všech dalších lidí, kteří se podílí na rozvoji talentu brněnských fotbalistů.

Družstva klubové akademie jsou neustále doplňována nově příchozími talentovanými hráči z regionálních klubů. Nadstandardní podmínky nejen pro fotbalisty kategorie U15/U14 Zbrojovky, ale také talentované hráče Jihomoravského kraje vytváří především projekt RFA, na který Brněnský klubová akademie plynule navazuje.

Klub spolupracuje se ZŠ Měšťanská v Tuřanech, zde navštěvují hráči KFA i RFA sportovní třídy se specializací na fotbal. V těchto třídách je rozvrh upraven tak, aby hráči mohli trénovat i v dopoledních hodinách a celkem absolvují 6 hodin v rámci týdenního rozvrhu TV. Na konec školní výuky navazují odpolední tréninky. Učitelé tělesné výchovy této školy jsou současně i hlavními trenéry či asistenty u žákovských družstev a starají se o to, aby se hráči pečlivě věnovali i povinnostem ve škole.

Vedoucí akademie: Tomáš Polách

Odchovanci akademie: Dominik Janošek, Ladislav Krejčí mladší, Lukáš Endl

Tréninkové centrum: Fotbalové centrum Brno, Sladovnická 580/18, 620 00 Brno-Tuřany

Partnerské školy: Moravské gymnázium Brno, Střední zahradnická škola Rajhrad

Akademie FC Zbrojovka Brno, 2022

8) FC Vysočina Jihlava

Proces výchovy talentované mládeže s v Jihlavě se dočkal významného ocenění, a to když v roce 2018 tomuto klubu, byl udělen statut klubové fotbalové akademie, která pokrývá především dorostenecké kategorie a navazuje na RFA, kde se péče soustředí především na žákovské kategorie. Celkově tento systém zahrnuje zhruba 350 chlapců, 50 dívek, 30 trenérů a dalších 20 zaměstnanců klubu.

Velmi velký důraz se v FC Vysočina klade na všeobecný rozvoj osobnosti u mladých fotbalistů, protože pouze část rozvoje fotbalisty se odehrává na fotbalovém trávníku. Transformace talentu ve vynikajícího fotbalistu se z větší části odehrává právě mimo hřiště. Značnou roli hraje rodinné zázemí a správná spolupráce rodičů trenéra a učitelů ve školách. Důslednost, pečlivost a trpělivost ve škole i na hřišti, spolu s patřičnou skromností jsou vlastnosti, bez kterých nelze dosáhnout opakovaných vítězství.

Šéftrenér akademie: Roman Kučera

Odchovanci akademie: Vojtěch, Křišťál, Tomáš Svoboda, Adam Ritter

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Na Stoupách, Na Stoupách 9, 586 01 Jihlava

Partnerské školy: ZŠ Evžena Rosického

Fuks, 2018

Mládežnická koncepce, 2022

9) **FK Pardubice**

V roce 2018 byl klubu FK Pardubice udělen statut klubové fotbalové akademie, která se zaměřuje na centralizaci a výchovu talentované mládeže a jejich transformaci v budoucí fotbalisty. Tato akademie zahrnuje kategorie U16 – U19 a bude navazovat na již fungující regionální fotbalovou akademii Pardubického kraje.

Fotbalová asociace již v předchozí spolupráci s městem a pardubickým krajem úspěšně nastavila koncept RFA. Tímto krokem se podstatně zlepšilo tréninkové zázemí a nezbytný komfort pro rozvoj mladých fotbalistů. Pro další kategorie vznikla klubová fotbalová akademie ve spolupráci s FAČR, která plynule navazuje na předchozí práce RFA.

S plánovaným dokončením nového městského stadionu, vznikne i další tréninkové hřiště, které je součástí plánovaného areálu. Mládežnické týmy by se mohli přesunout na tréninkové plochy Pod Vinicí a regionální akademie zůstane na místě, kde se nachází i teď. Podmínky se všem několikanásobnělepší a bude z toho profitovat celý pardubický fotbal.

Šéftrenér akademie: Mgr. Luděk Zajíc

Odchovanci akademie: Samuel Šimek, Tomáš Solil, David Huf

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Ohrazenice, Ohrazenice 215, 530 02 Pardubice VII

Partnerské školy: ZŠ Pardubice – Ohrazenice

Pardubický klub má svou akademii a ženské i dívčí týmy, 2018

Pardubice si zaslouží důstojný stánek, říká Poborský, 2019

10) FC Viktoria Plzeň

Fotbalová akademie při FC Viktoria Plzeň pro dorostenecké kategorie (U16 – U19) odstartovala svoji činnost v roce 2016 jako pilotní projekt KFA s úmyslem navazujícího projektu na RFA. Plzeňská akademie v podstatě pokračuje v principu bývalých TSM (Tréninková střediska mládeže), což obnáší úkoly zajišťující obsazování trenérů, materiálního zajištění, hřišť a smlouvy se školy. Tento projekt zastřešuje FAČR.

Tréninkové jednotky probíhají každý den odpoledne a k tomu jsou ještě tři tréninky během dopoledne. Vše se samozřejmě odehrává za neustálé spolupráce se školami. Systém je nastavený tak, že například dopolední trénink v úterý jsou skupinové dle postů obránci, záložníci a útočníci.

Centralizace největších mládežnických talentů na jednom místě a následně jejich výchova v jedné z rozhodujících fází kariéry za dozoru kvalifikovaných specialistů a v odpovídajících podmínkách. Za takovým smyslem vzniká akademie v Plzni, která si klade za cíl také všeobecný pohybový rozvoj mládeže v soužití se vzděláním a sportovním růstem.

Vedoucí akademie:

Odchovanci akademie: Pavel Šulc, Karel Žilák, Filip Čihák

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Luční, Luční 1253/60 A, Plzeň 130100

Partnerské školy: 33. ZŠ Plzeň, 20. ZŠ Plzeň, Sportovní gymnázium Plzeň

Vacek, 2018

Fotbalové akademie FAČR: podpora talentů ve špičkových podmínkách, 2015

11) 1. FC Slovácko

V roce 2021 získal klub 1.FC Slovácko od FAČR oficiální statut klubové akademie. Slovácko je tak jednou z momentálně šestnácti klubových akademií v České republice, která má jako primární cíl rozvoj a výchovu talentovaných fotbalistů po osobnostních, sportovních stránkách a vytvářet pro nadané hráčky a hráče výchovně edukační podmínky pro úspěšné konání pohybové činnosti. Celý projekt je nastaven a podmíněn kooperací s krajem a městem.

KFA je statut, který si zakládá na primárních principech výchovy talentovaných sportovců – plnění školních závazků, správné stravování a regenerace, kvalitní tréninkový proces a zajištění patřičného zázemí pro všechny věkové kategorie v klubu.

Sekretář akademie: Michal Kvapil

Odchovanci akademie: Michal Kohút, Filip Vecheta, Martin Kudela

Tréninkové centrum: Sportovní areál Širůch, Velehradská 1558, Staré Město 686 03

Partnerské školy: ZŠ Sportovní 777

Kopl, 2021

Slovácko je Klubovou akademií, 2022

Přijď si zatreňovat se Slováckem. Ligová akademie má otevřený trénink, 2021

12) FK Mladá Boleslav

Mladá Boleslav je klubovou akademií od roku 2021, zařadila se tak mezi nejvýznamnější akademie v České republice a stala se tak první akademií ve středočeském kraji. V rámci fotbalové akademie je nabízena možnost efektivního propojení tréninkového procesu a školní docházky. Hlavním smyslem je spolupodílet se na výchově osob, které se snaží zodpovědně přistupovat ke svým povinnostem a zadaným úkolům.

FK Mladá Boleslav a ZŠ Pastelka se snaží zbudovat školu, na kterou případný absolvent bude vzpomínat pouze v dobrém. Sportovní třída se skládá z chlapců a dívek, kteří mají zájem o nejlepší školní výsledky a zároveň mají touhu hrát fotbal (basketbal v případě dívek) na kvalitní výkonnostní úrovni, potažmo profesionální úrovni. Tréninkový a vzdělávací proces je organizován tak, aby měl student předem daný režim. Byl si vědom svých závazků a zároveň se učil nezávislosti. Fotbalový klub má díky spojení učitel-trenér možnost aktivně pozorovat jak fotbalový a motorický rozvoj, tak školní výsledky a kázeňské prohřešky.

Ředitel akademie: Jiří Plíšek

Odchovanci akademie: Vojtěch Stránský, David Pech, Lukáš Mašek

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Mladá Boleslav, U Stadionu 1118, 293 01 Mladá Boleslav

Partnerské školy: Gymnázium Dr. Josefa Pekaře, Obchodní akademie Mladá Boleslav

Fotbalová akademie, 2016

Fotbal je můj život, tvrdí ředitel akademie Jiří Plíšek, 2022

13) FC Fastav Zlín

V roce 2021 byl klubu FC Fastav Zlín udělen statut klubové akademie FAČR, který představuje Vrcholového sportovního centra mládeže. Na Vršavě v mládežnickém centru momentálně působí přes čtyři stovky hráčů a hráček.

Největší přínos pro klub je v tom, že akademie je propracovaný systém, který spočívá v centralizaci talentovaných hráčů na jednom místě, kde jsou vždy vytvořeny nadstandardní podmínky. Získání tohoto statutu není výhodou jenom pro samotný klub, ale pro celý zlínský region, ve kterém se už jedna akademie nachází a tou je 1.FC Slovácko.

Manažer mládeže: Jaroslav Matějčíček

Odchovanci akademie: Libor Bobčík, Jan Hellebrand, David Tkáč

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Vršava, Sokolská 4989, 760 01 Zlín

Partnerské školy: 5. ZŠ Komenského Střední škola Orbis

Kopl, 2021

Konečný, 2021

Zlínská Vršava získala statut klubové akademie FAČR, 2021

Ve zlínském kraji vzniknou dvě fotbalové akademie, 2021

14) FK Jablonec

Akademie FK Jablonec v roce 2020 splnila požadované podmínky na podporu talentované mládeže a stala se tak další klubovou akademií v ČR. Pro Jablonecký klub je mládež nesmírně důležitá, proto je získání tohoto statutu pro Jablonec jeden z klíčových momentů.

Jablonecký klub již dlouho patří mezi nejlepší fotbalová centra talentované mládeže v Čechách. Momentálně se tento mládežnický úsek skládá z šestnácti družstev od přípravek až po dorostence. Nyní se v akademii pohybuje okolo 300 talentovaných hráčů a hráček. V akademii se pohybuje zhruba 42 trenérů, k tomu se musí přičíst kvalifikovaní odborníci (fyzioterapeuti, maséři, doktoři atd.)

Primárním úkolem je vzbudit u chlapců a dívek zájem k fotbalu a sportu obecně. V tomto fotbalově vzdělávacím procesu je poskytován pečlivý rozvoj herních dovedností a pohybových schopností jednotlivce. Díky cílenému tréninkovému procesu se daří i po sportovní stránce. Důkazem tohoto tvrzení je fakt, že ti nejtalentovanější hráči jsou postupně zařazováni do vyšších věkových kategorií.

Šéf akademie: Benjamin Vomáčka

Odchovanci akademie: David Nykrín, Michal Černák, Dominik Pleštil

Tréninkové centrum: Tréninkové centrum Jablonec, U stadionu 4904/5, 46601 Jablonec nad Nisou

Partnerské školy: ZŠ Mozartova

Březinová, 2020

Práce s mládeží, 2022

Mládež získala od FAČR licenci Klubové akademie, 2022

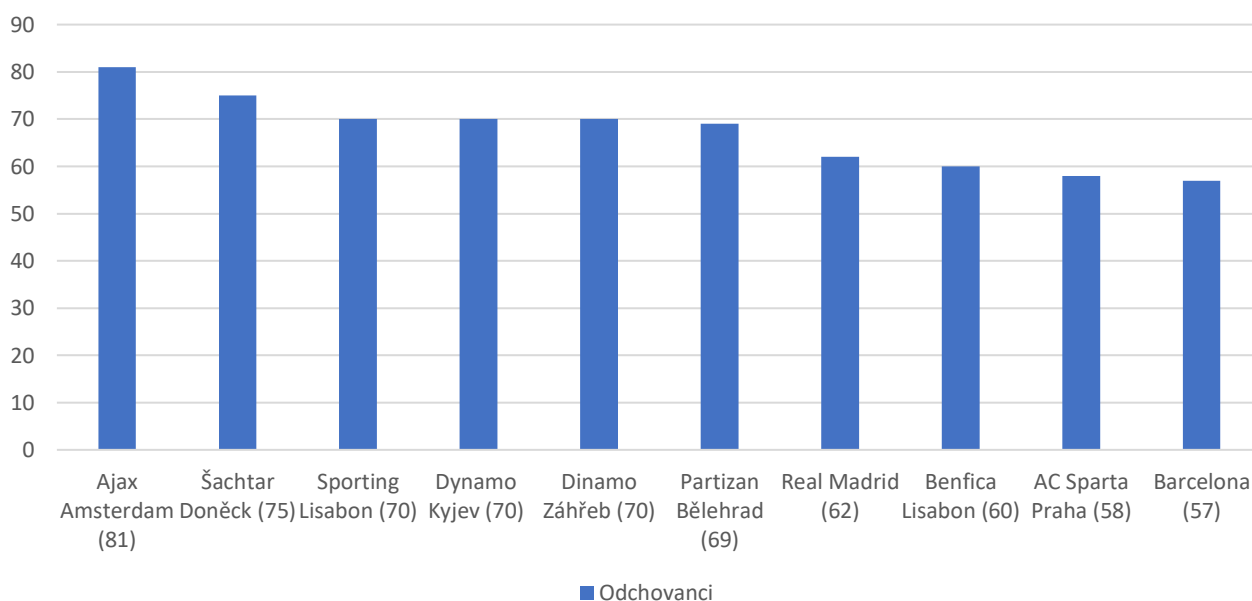
3.2.6 Porovnání evropských a českých akademií

V České republice je za nejlepší akademii považována akademie AC Sparta Praha na Strahově. Neřadí se k těm nejlepším pouze u nás, ale také v celé Evropě, kde se již po několikáté umístila na velmi dobrém místě v žebříčku TOP akademií z Evropy. Z práce této akademie těží nejen A-tým Sparty a české reprezentace, ale také celý český fotbal.

K vytváření tohoto žebříčku se porovnává množství odchovanců klubu působících v nejlepších 31 soutěžích Evropy, do žebříčku se řadí hráči, kteří v klubu působili mezi 15 a 21 rokem nepřetržitě, alespoň tři roky. Sparta za rok 2021 těchto odchovanců v 31 nejlepších soutěžích Evropy má 58, což jí zařadilo na 9. místo v Evropě. (AC Sparta Praha, 2021)

„To, že jsme nad Barcelonou a dalšími kluby, které jsou ve výchově hráčů vnímané jako hodně úspěšné, je pro nás velmi zavazující. Hráče vychováváme, jsou schopni hrát vrcholový fotbal v Evropě. Zároveň je pro nás ale důležité, jestli vychováme také hráče, kteří jsou hodně nadstandardní. Pak už záleží také na tom, jakou cestou se hráči po odchodu od nás vydají. Je důležité, jak spolupracují s agenty, zda mají podporu rodičů, bez kterých to těžko zvládnou. Mohou se rozhodnout, že odejdou v sedmnácti letech do zahraničí, nebo si počkají a odejdou později. Strašně důležité je, aby odešli do správného prostředí. To už jde ale bohužel trochu mimo nás,“ popisuje **Jaroslav Hřebík**.

Graf 1 - TOP akademie Evropy 2021

Zdroj: <https://sparta.cz/cs/clanek/spartanska-akademie-nadale-mezi-nejlepsimi-38702>

4. DISKUZE

Momentální systém výchovy talentované mládeže vychází a v podstatě navazuje na principy, dříve velmi populárních systémů jako jsou sportovní třídy, sportovní střediska mládeže, sportovní centra mládeže, tréninková střediska mládeže a střediska vrcholové sportu. Tyto střediska se zaměřovala nejen na fotbalově nadanou mládež, ale celkově o téměř každého nadaného jedince ať už dělal jakýkoli sport, což je v podstatě ze společenského hlediska jedna z předností na rozdíl od již zmiňovaných typů akademií, které se zaměřují pouze na budoucí fotbalisty. Dle mého názoru nynější systém je efektivnější a to z toho důvodu, že těch prvotních systémů je o mnoho více, než dnešních akademií. Z čehož vyplývá, že ti nejvíce talentovaní jedinci byli rozmístěni různě po střediskách, kterých bylo spoustu a dnešních akademií je dohromady cca 25 to znamená, že se denně potkávají ti nejlepší s nejlepšími.

Výchova talentů se soustředí do dvou typů akademií, které představují dva zcela odlišné subjekty zaměřující se na jiné věkové kategorie, ale zároveň jsou to dva subjekty, které na sebe plynule navazují a pravděpodobně se dá říct, že jeden bez druhého v dnešní době nemůže fungovat. RFA a KFA. Tyto akademie mají statut, který vychází ze základních principů výchovy talentované mládeže – plnění školních povinností, adekvátní stravování a regenerace, kvalitní tréninkový proces a zajištění příčinného zázemí pro všechny hráče

Hlavním smyslem těchto akademií je centralizace talentu, vytvoření nadstandardních podmínek a tím napomocť talentovaným fotbalistům v jejich rozvoji. Menším podcílem je vytvoření konkurenceschopnosti na mezinárodní scéně v mládežnických reprezentačních kategoriích a do budoucna i v té seniorské.

„Projekt regionálních akademií je dlouhodobý, určité výsledky však jsou patrné již nyní – naši první absolventi atakují hranici seniorského fotbalu a ti nejlepší získali profesionální kontrakty. Někteří naši hráči se prosadili také do juniorských reprezentačních výběrů. Věřím, že se nám podaří vychovat budoucí úspěšné generace českých fotbalových reprezentantů.“ – **Karel Poborský**, vedoucí Úseku akademií Fotbalové asociace České republiky.

V současné době na našem území najdeme deset regionálních akademií a čtrnáct klubových akademií. Do budoucna je možné počítat s postupným přibýváním, záleží to samozřejmě hodně na financích a samosprávách jednotlivých krajů a měst.

System regionálních akademií je značně založen na spolupráci mezi jednotlivou akademií a s ní spojenou školou. V regionálních akademiích se mladí fotbalisté pohybují od pondělí do pátku, přičemž si splňují školní povinnosti v partnerských školách a na víkendy se vrací do svých mateřských klubů, kde odehrají mistrovské utkání. Přijde mně to trochu nespravedlivé, protože potom co se vrátí hráči z regionálních akademií do svých mateřských klubů na zápas, tak tím pádem vytlačí ze sestavy hráče, kteří normálně docházejí na tréninky do svého klubu pravidelně.

V České republice je velmi dobře nastaven systém výchovy talentované fotbalové mládeže, což potvrzují i různá statistická hlediska, která dokazují to, že několik českých akademií se dostalo mezi sto nejlepších akademií Evropy a akademie AC Sparta Praha se dokonce pravidelně umisťuje v žebříčku deseti nejlepších akademií Evropy. K vytvoření tohoto žebříčku je použito kritérium odchovanců, kteří momentálně působí v nejlepší 31 soutěžích Evropy. Sparta těchto odchovanců má hned 58, díky čemuž se v posledním vyhodnocování umístila na 9. místě a nechala za sebou mnoho velkoklubů, jako je Barcelona, Chelsea, PSG a další skvělé týmy, které mají vynikající líně fotbalových talentů.

„Do žebříčku se řadí hráči, kteří v klubu mezi 15 a 21 rokem nepřetržitě působili alespoň tři roky. „Analyzovali jsme si naše fotbalisty v tomto žebříčku hráčů v 31 evropských ligách a zjistili jsme, že 35 % hráčů k nám přijde už v přípravkách. Je to tedy obrovská zásluha všech trenéru od přípravy až po dorost. Dalších 30 % hráčů k nám přijde v žácích a zbytek doplníme v dorosteneckém věku. Celkem tedy 65 % hráčů, které žebříček posuzuje, prošlo Spartou od žáků až do dorostu. To, že máme hodně hráčů v 31 evropských ligách, které se hodnotí, je úspěch všech lidí, kteří pracují v mládeži od přípravy až po U-19. Odtud hráči vstupují do dospělého fotbalu,“ uvádí šéftrenér mládeže Jaroslav Hřebík.

5. ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zpracovat přehled a charakteristiku fotbalových akademií v České republice, kde byla zahrnuta historie a vývoj samotných akademií. Teoretická část této práce je složena z dvou částí.

V první části byl blíže rozebírán termín talent, který tvoří základ pro fotbalové akademie. Je zde zahrnuta definice sportovního talentu, identifikace, selekce a následný rozvoj. Lze zde nalézt i velmi důležitý ovlivňující faktor talentu v podobě motivace. Posledním bodem této části je dyspraxie, což představuje opak pohybového talentu, jinak možné chápat jako neschopnost realizovat složitější či jednodušší kombinace pohybů.

V druhé části jsem se věnoval počátkům systémů podobným dnešním akademiím. Kde je popsáno jak probíhala výchova v systémech, které předcházely dnešním fotbalovým akademiím. Tyto systémy jsou například sportovní třídy, sportovní střediska mládeže, sportovní centra mládeže, tréninková střediska mládeže a střediska vrcholové sportu. Vrcholová sportovní centra i pod tímto názvem bývají označovány regionální a klubové akademie, o které jsem se více zajímal v následující části.

Následuje přehled a charakteristika fotbalových akademií v České republice, počínaje historií až po současnost. Propracovaný systém výchovy fotbalových talentů se skládá z dvou typů akademií Regionální fotbalová akademie (RFA) a Klubová fotbalová akademie (KFA), přičemž obě tyto akademie si zakládají nejen na zdokonalování fotbalových dovedností, ale také dbají na kvalitní školní výuku. Regionální akademie zahrnují hráče žákovských kategorií a akademie klubové se soustředí na výchovu hráčů v dorosteneckém věku. V České republice se nachází deset regionálních akademií a čtrnáct klubových akademií, důležitý je fakt, že klubová akademie je navazující program na regionální akademie, aby bylo zajištěno plynulé pokračování v rozvoji talentovaných hráčů až do dospělého fotbalu.

Tato část je zakončena kapitolou, kde jsem vytvořil graf nejlepších akademií v Evropě na základě odchovanců hrajících profesionální fotbal v nejlepších soutěžích Evropy. Tento graf jsem zařadil z toho důvodu, že mezi těmito nejlepšími akademiemi se nachází i jedna česká a to akademie AC Sparta Praha, která se umístila na 9. místo před Barcelonu. Spartaňská akademie se na tomto žebříčku umísťuje pravidelně již několik let a jenom tím tak potvrzuje svoji nadstandardní péči o talentovanou mládež.

6. RESUMÉ

Ve své práci jsem vytvořil přehled Regionálních a Klubových fotbalových akademií, který zahrnuje historii a vývoj těchto akademií v České republice. Jelikož hlavním stavebním kamenem fotbalových akademií jsou mladí a talentovaní fotbalisté, věnoval jsem patřičnou pozornost i definici pojmu talent. Zaobíral jsem se talentem z hlediska identifikace, selekce a následného rozvoje. Práce pokračuje charakteristikou a přehledem akademií jak regionálních tak klubových akademií. Následuje poslední kapitola, která se zaměřuje na porovnání nejlepších evropských akademií na základě odchovanců hrajících v těch nejlepších evropských soutěžích.

Klíčová slova: Talent; fotbal; akademie; historie; současnost.

In my thesis, I created a review of the regional and the club academies, which includes the history and development of these academies in the Czech Republic. As the main part of the academies are young and talented footballers with brilliant potential, I have also focused to describe the definition of talent. I described talent from the side of the identification, selection, and development. The thesis continues with the characteristics and review of the two types of academies. The last chapter of my thesis includes compare of the best European academies in the best European competitions.

Key words: Talent; football; academy; history; present.

7. SEZNAM LITERATURY

Literární zdroje

BOUCHARD, C., R. M. MALINA a L. PÉRUSSE, 1997. *Genetics of fitness and physical performance*. II. Champaign: Human Kinetics.

BROWN, J., 2011. *Sports talent*. II. Champaign: Human Kinetics.

BUNC, Václav, 1990. *Biokybernetický přístup k hodnocení reakce organismu na tělesné zatížení*. Praha: Výzkumný ústav tělovýchovný Univerzity Karlovy.

BUZEK, Mario, a kol. 2007. *Trenér fotbalu "A" UEFA licence: učební texty pro vzdělávání fotbalových trenérů. 1. díl, Obecné kapitoly*. Praha: Olympia. ISBN 978-80-7376-032-8.

BUZEK, Mario a Luděk PROCHÁZKA, 1999. *Česká fotbalová škola: trénink a utkání mládeže od 6 do 12 let: [mladší příprava, starší příprava, mladší žáci]*. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-596-3.

DOČKAL, Vladimír, 1993. *K problému definování pojmů nadání a talent*. *Československá Psychologie: Časopis Pro Psychologickou Teorii a Praxi*. 27(2).

Encyklopedie Diderot: všechno, co potřebujete vědět, 2001. Praha: Diderot.

ERICSSON, K. A. a C. TESCH-RÖMER, 1993. *The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance*. 100(3). *Psychological Review*.

FAJFER, Zdeněk, 2005. *Trenér fotbalu mládeže (6-15 let)*. Praha: Olympia. ISBN 80-7033-933-0.

FALK, B., R. LIDOR, Y. LANDER a B. LANG, 2004. *Talent identification and early development of elite water-polo players: a 2-year follow-up study*. 22. *Journal of Sports Sciences*.

JOCH, W., 1992. *Das sportliche Talent: Talenterkennung – Talentförderung – Talentperspektiven*. Aachen: Meyer und Meyer.

KUIJER, T.J.P., 2007. *Human Capital Investment: Training and Recruitment in Dutch football*. Maastricht. Maastricht: Faculty of Economics and Business Administration.

PERIČ, Tomáš a Jan BŘEZINA, 2019. *Jak nalézt a rozvíjet sportovní talent: průvodce sportováním dětí pro rodiče i trenéry*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0527-4.

PERIČ, Tomáš a Jiří SUCHÝ, 2010. *Identifikace sportovních talentů*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1881-4.

PERIČ, Tomáš, 2008. *Sportovní příprava dětí: Děti a sport*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2643-4.

PERIČ, Tomáš, 2006. *Výběr sportovních talentů: Děti a sport*. Praha: Grada. ISBN 80-247-1827-8.

PETROVIČ, Jiří, 2012. *Projekt fotbalové akademie klubu SK Slavia Praha – fotbal a.s.* Praha: Univerzita Karlova.

PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ, 1996. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-311-3.

SUCHÝ, Jiří a Tomáš PERIČ, 2007. *Výběr talentovaných sportovců do Sportovních center mládeže na příkladu triatlonu: Identifikace pohybových talentů, Sborník z III. ročníku vědeckého semináře*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu. ISBN 978-80-863-1749-6.

VIČAR, Michal, 2018. *Sportovní talent: komplexní přístup*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0841-1.

VOTÍK, Jaromír, 2011. *Fenomény vývoje sportovní kariéry v generačním kontextu československých fotbalových reprezentantů*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4245-8.

Internetové zdroje

Akademie FC Zbrojovka Brno [online], 2022. Brno: FC Zbrojovka Brno [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://fczbrno.cz/zobraz.asp?t=mladez-akademie-o-akademii>

AKADEMIE – SK Dynamo České Budějovice [online], 022. České Budějovice: SK DYNAMO ČESKÉ BUDĚJOVICE AKADEMIE [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://akademie.dynamocb.cz>

Akademie | sparta.cz [online], 2022. Praha: AC Sparta Praha [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/mladez/akademie>

ASTRAND, P.O. a K. RODAHL, 1986. *Textbook of work physiology: Physiological bases of exercise* [online]. New York: McGraw-Hill, (3rd Edition) [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: doi:10.2310/6640.2004.00030

BŘEZINOVÁ, Dagmar, 2020. *Fotbalová akademie Jablonec má přes tři stovky dětí. Ve čtvrtek se koná nábor* [online]. Jablonec: Jablonecký deník.cz [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://jablonecky.denik.cz/fotbal_region/nabor-fotbalova-akademie-jablonec-20200617.html

FIFA [online]. ©1994–2022 [cit.2022-02-28]. Dostupné z: http://www.fifa.com/mm/document/affederation/administration/01/27/64/30/regulationsstatusandtransfer2010_e.pdf

Fotbalová koncepce – Football Talent Academy [online], 2022. Praha: Football Talent Academy [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://footballacademy.cz/fotbalova-koncepce/>

FOTBALOVÁ AKADEMIE [online], 2016. Mladá Boleslav: FK Mladá Boleslav [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkmb.cz/mladez-fotbalova-akademie>

FOTBALOVÉ AKADEMIE FAČR: PODPORA TALENTŮ VE ŠPIČKOVÝCH PODMÍNKÁCH [online], 2015. Plzeň: FC Viktoria Plzeň [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://fcviktoria.cz/clanek.asp?id=9949>

FOTBAL JE MŮJ ŽIVOT, TVRDÍ ŘEDITEL AKADEMIE JIŘÍ PLÍŠEK [online], 2022. Mladá Boleslav: FK Mladá Boleslav [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkmb.cz/mladez-zpravy.php?article=12683>

FUKS, Miroslav, 2018. *FKM Vysočina byl udělen statut Klubové akademie!* [online]. Jihlava: FC Vysočina Jihlava [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fcvysocina.cz/clanek.asp?id=FKM-Vysocina-byl-udelen-statut-Klubove-akademie-6773>

Klubová akademie [online], 2022. Teplice: FK Teplice [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkteplice.cz/zobraz.asp?t=klubova-akademie>

KLUBOVÁ AKADEMIE U6 U19. SK DYNAMO ČESKÉ BUDĚJOVICE AKADEMIE z. s. [online], 2022. České Budějovice: SK DYNAMO ČESKÉ BUDĚJOVICE AKADEMIE [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/104632661-Klubova-akademie-u6-u19-sk-dynamo-ceske-budejovice-akademie-z-s.html>

KONEČNÝ, Michal, 2021. *Zlín i Slovácko získaly statut klubové akademie FAČR, pomohl kraj i Poborský* [online]. Zlín: ZLIN.CZ [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://zlin.cz/zpravy/zlin-i-slovacko-ziskali-statut-klubove-akademie-facr-pomohl-kraj-i-poborsky/>

KOPL, Libor, 2021. *Slovácko slaví. Po letech čekání konečně získalo Klubovou akademii* [online]. Slovácko: SLOVÁCKÝ deník.cz [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://slovacky.denik.cz/fotbal-prvni-liga/slovacko-slavi-po-letech-cekani-konecne-ziskalo-klubovou-akademii-facr-20210415.html>

KOPL, Libor, 2021. *Vršava získala statut klubové akademie FAČR. Ševcům pomohl kraj i Poborský* [online]. Zlín: ZLÍNSKÝ deník.cz [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://zlinsky.denik.cz/fotbal-prvni-liga/vrsava-ziskala-statut-klubove-akademie-facr-sevcum-pomohl-kraj-i-poborsky-202104.html>

Mezinárodní fotbalová akademie MSM v Praze – Fotbal v Evropě [online], 2022. Praha: MSM [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://fcmsm.eu/cs/o-mezinarodni-fotbalove-akademii-msm/>

Michal Prokeš, Günter Bittengel: Regionální akademie FAČR|Trenéři|FOTBAL.CZ [online], 2016. Praha: FAČR [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://trenink.fotbal.cz/michal-prokes-gunter-bittengel-regionalni-akademie-facr/a2040>

Mládež|sparta.cz [online], 2022. Praha: AC Sparta Praha [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/mladez>

Mládežnická koncepce [online], 2022. Jihlava: FC Vysočina Jihlava [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fcvysocina.cz/zobraz.asp?t=mladeznicka-koncepce>

Mládež získala od FAČR licenci Klubové akademie! [online], 2022. Jablonec: FK Jablonec [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkjablonec.cz/clanek.asp?id=Mladez-ziskala-od-FACR-licenci-Klubove-akademie-8940>

MŠMT ČR [online], 2022. Praha: MŠMT ČR [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz>

O akademii | FC Baník Ostrava [online], 2022. Ostrava: FC Baník Ostrava © [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <http://mladez.fcb.cz/text/oakademii>

O mládeži [online], 2022. Praha: SK Slavia Praha [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.slavia.cz/zobraz.asp?t=mladez-info>

O projektu [online], 2013. Olomouc: SK Sigma Olomouc [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.sigmafotbal.cz/fotbalova-akademie/o-projektu/>

Pardubice si zaslouží důstojný stánek, říká Poborský. Povede se? [online], 2019. Pardubice: iDNES.cz | SPORT [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/domaci-souteze/pardubice-fotbal-stadion.A191115_514363_fot_dsouteze_tof

Pardubický klub má svou akademii a ženské i dívčí týmy [online], 2018. Pardubice: Pardubický deník [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://pardubicky.denik.cz/fotbal_region/pardubicky-klub-ma-svou-akademii-a-zenske-i-divci-tymy-20180719.html

PORTEŠOVÁ, Šárka, 2021. *Nadané děti se špatnými známkami ve škole* [online]. Brno: Nadané děti [cit. 2022-04-19]. Dostupné z: <https://www.nadanedeti.cz/odborne-zdroje-clanky-spatne-znamky>

Profil akademie [online], 2015. Líbeznice: Letní fotbalová akademie [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.lfa99.cz/profil-lfa/>

Práce s mládeží [online], 2022. Jablonec: FK Jablonec [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkjablonec.cz/o-klubu.asp?t=prace-s-mladezi>

Přijď si zatreňovat se Slováckem. Ligová akademie má otevřený trénink [online], 2021. Zlín: ZLIN.CZ [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://zlin.cz/zpravy/prijd-si-zatrenovat-se-slovackem-ligova-akademie-ma-otevreny-trenink/>

Slovácko je Klubovou akademií [online], 2022. Uherské Hradiště: Uherské Hradiště – Sport [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.idobryden.cz/sport/slovacko-je-klubovou-akademii-53234.html>

Spartánská akademie nadále mezi nejlepšími [online], 2021. Praha: AC [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://sparta.cz/cs/clanek/spartanska-akademie-nadale-mezi-nejlepsimi-38702>

SpSM – Sportovní středisko mládeže [online], 2021. Neratovice-Byškovice: FK Neratovice-Byškovice [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fkneratovice-byskovice.cz/index.php/klub-menu/sportovni-stredisko>

VACEK, Václav, 2018. *Psotka o fotbalové akademii Plzně: Servis ano, ale hráče nerozmazlujeme* [online]. Plzeň: deník.cz [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/fotbal/psotka-o-fotbalove-akademii-plzne-servis-ano-ale-hrace-nerozmazlujeme-20170921.html>

VE ZLÍNSKÉM KRAJI VZNIKNOU DVĚ FOTBALOVÉ AKADEMIE [online], 2021. Zlín: Zlínský kraj [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/ve-zlinskem-kraji-vzniknou-dve-fotbalove-akademie-aktuality-16940.html>

Vizitky RFA [online], 2022. Praha: FAČR [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://akademie.fotbal.cz/vizitky-rfa/p284>

Základní informace [online], 2022. Praha: FAČR [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://akademie.fotbal.cz/zakladni-informace/p278>

ZLÍNSKÁ VRŠAVA ZÍSKALA STATUT KLUBOVÉ AKADEMIE FAČR! [online], 2021. Zlín: FC Fastav Zlín [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: <https://www.fcfastavzlin.cz/aktuality/novinky/zlinska-vrsava-ziskala-statut-klubove-akademie-facr.html>

8. SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obr. 1 - Renzulliho tříkomponentový model.....	5
Obr. 2 - Klíčová stadia v identifikaci a rozvoji sportovního talentu podle Vičara (2018).....	11
Obr. 3 - Logo MSM.....	24
Obr. 4 - Logo LFA.....	26
Obr. 5 - Logo football academy.....	27
Obr. 6 - Mapa regionálních akademií.....	29
Obr. 7 - Mapa klubových akademií.....	36
Graf 1 - TOP akademie Evropy 2021	51